

Kalendarium Pontyfikatu

18 maja 1920

W Wadowicach urodził się Karol Józef Wojtyła, syn Karola i Emilii z Kaczorowskich. Ojciec, oficer w austriackiej administracji wojskowej, po odzyskaniu niepodległości przez Polskę służył w stopniu porucznika w Powiatowej Komendzie Uzupelnień.

20 czerwca 1920

Ochrzczony w kościele parafialnym w Wadowicach przez ks. Franciszka Żaka.

Wrzesień 1924

Starszy brat Karola – Edmund opuszcza dom rodzinny udając się na studia medyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

15 września 1926

Karol rozpoczyna naukę w szkole podstawowej.

13 kwietnia 1929

Umiera matka Karola, Emilia z Kaczorowskich Wojtyłowa.

Maj 1929

Przyjmuje pierwszą Komunię świętą.

Wrzesień 1930

Przechodzi do I Gimnazjum Męskiego im. Marcina Wadowity o profilu klasycznym.

5 grudnia 1932

Starszy brat Karola, Edmund Wojtyła, lekarz szpitala w Bielsku umiera w wieku 26 lat, po zarażeniu szkarlatyną od pacjentki.

Jesień 1934

Karol zaczyna występować w miejscowych przedstawieniach teatralnych.

Luty 1936

Rozpoczyna intensywną współpracę z polonistą, awangardowym reżyserem teatralnym Mieczysławem Kotlarczykiem, późniejszym twórcą Teatru Rapsodycznego.

6 maja 1938

Książe metropolita Adam Stefan Sapieha wizytuje gimnazjum im. Marcina Wadowity w Wadowicach.

Maj 1938

Karol przyjmuje sakrament bierzmowania.

14 maja 1938

Przystępuje do egzaminu dojrzałości. Na maturze zdaje: religię, język polski, język łaciński, język grecki. Ze wszystkich przedmiotów uzyskał oceny bardzo dobre.

Sierpień 1938

Wraz z ojcem przenosi się do Krakowa, gdzie rozpoczyna studia polonistyki na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Wiosna 1939

Powstaje pierwszy tomik poezji Karola Wojtyły pt. „Psałterz Dawidów /Księga Słowańska/”, znany również jako „Renesansowy psalterz”.

Lipiec 1939

Przechodzi szkolenie wojskowe w Społecznym Obozie Legii Akademickiej w Ożomili koło Sądowej Wiszni (dziś w granicach Ukrainy) niedaleko Przemyśla.

1 września 1939

Wybuch drugiej wojny światowej.

6 listopada 1939

184 profesorów Uniwersytetu Jagiellońskiego zostaje aresztowanych i wywiezionych do Sachsenhausen. Karol Wojtyła rozpoczyna konspiracyjne studia i działalność w podziemnym ruchu oporu. Bierze udział w przygotowaniach i wystawieniach nielegalnego teatru.

28 grudnia 1939

W liście do Mieczysława Kotlarczyka informuje przyjaciela o ukończeniu poematu dramatycznego „Dawid”.

Luty 1940

W salezjańskiej parafii na Dębnikach poznaje Jana Tyranowskiego, który wprowadza go do młodzieżowego Koła Żywego Różańca oraz w świat dzieł hiszpańskich mistyków, m.in. św. Jana od Krzyża.

Wiosna – lato 1940

Powstają dramaty „Hiob” oraz „Jeremiasz”.

Wrzesień 1940

Karol Wojtyła rozpoczyna pracę fizyczną jako robotnik w kamieniołomie na Zakrzówku a później fabryce sody kaustycznej Solvay, by uchronić się przed wyjazdem na przymusowe roboty do Niemiec.

18 lutego 1941

Umiera ojciec, Karol Wojtyła senior, pochowany 22 lutego na cmentarzu wojskowym na Rakowicach.

23 maja 1941

Gestapo aresztuje 11 księży salezjanów z Dębniak i działalność duszpasterska parafii spoczywa na przewodnikach duchowych Kół Żywego Różańca.

22 sierpnia 1941

Mieczysław Kotlarczyk zakłada Teatr Żywego Słowa zwany później Teatrem Rapsodycznym.

1 listopada 1941

Wojtyła gra rolę króla Bolesława Śmiałego w pierwszym konspiracyjnym przedstawieniu Teatru Rapsodycznego, „Królu-Duchu” Słowackiego. Następne premiery to „Hymny” Jana Kasprowicza, „Godzina” Stanisława Wyspiańskiego, wybór poezji C. K. Norwida „Portret artysty”, „Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza, „Samuel Zborowski” Słowackiego.

Październik 1942

Wstępuje do konspiracyjnego Seminarium Duchownego w Krakowie i rozpoczyna studia filozoficzne kontynuując pracę w Solvayu.

19 lutego 1944

Potracony przez niemiecką ciężarówkę przebywa dwa tygodnie w szpitalu.

6 sierpnia 1944

Abp Adam Stefan Sapieha przenosi seminarium do swojej rezydencji.
9 listopada 1944

Otrzymuje z rąk Księcia Metropolity tonsurę.
18 styczeń 1945

Kończy się niemiecka okupacja Krakowa i wkracza Armia Czerwona.
1 listopada 1946

Karol Wojtyła otrzymuje święcenia kapłańskie z rąk kard. A. S. Sapiehy.
4 listopada 1946

Msza św. prymicyjna na Wawelu.
15 listopada 1946

Wyjeżdża do Rzymu na studia teologiczne.
Lato 1947

Podróżuje po Francji, Belgii i Holandii.
19 czerwca 1948

Obrona pracy doktorskiej pt. „Doctrina de fide apud S. Joannem de Cruce” na Papieskim Uniwersytecie Angelicum w Rzymie. Później powrót ze studiów do Polski.
28 lipca 1948

Wojtyła przybywa do Niegowici, pierwszej przydzielonej mu parafii.
16 grudnia 1948

Promocja doktorska na Uniwersytecie Jagiellońskim.
6 marca 1949

Karol Wojtyła publikuje w „Tygodniku Powszechnym” (nr 9/49) swój pierwszy artykuł o ruchu księży-robotników we Francji.
17 sierpnia 1949

Ksiądz Wojtyła zostaje przeniesiony do parafii św. Floriana w Krakowie w celu zorganizowania duszpasterstwa akademickiego, które z czasem przyjmuje również formę duszpasterstwa turystycznego. Nazywany przez swoich wychowanków „Wujkiem” organizuje liczne wyprawy górskie, piesze, rowerowe i narciarskie.
Zima 1950

Organizuje pierwszy w krakowskiej diecezji kurs przygotowujący narzeczonych do małżeństwa i kończy dramat „Brat naszego Boga”.
13 marca 1950

Inauguruje w kościele św. Floriana pierwsze rekolekcje dla studentów.
7 maja 1950

Ukazuje się cykl poetycki Wojtyły, „Pieśń o blasku wody”, opublikowany pod pseudonimem Andrzej Jawień w „Tygodniku Powszechnym” (nr 19/50).
4 maja 1951

Studencki "chórek" Wojtyły śpiewa po raz pierwszy gregoriańską Missa de Angelis.
23 lipca 1951

W wieku 84 lat umiera książę metropolita krakowski, kard. Adam Sapieha.
1 września 1951

Abp Eugeniusz Baziak udziela księdzu Wojtyle urlopu naukowego na przygotowanie rozprawy habilitacyjnej. Pozostając nadal duszpasterzem akademickim u św. Floriana

odprawia Msze święte w kościele św. Katarzyny na krakowskim Kazimierzu, a mieszka przy ul. Kanoniczej 19.

23 sierpnia – 1 września 1953

Pierwsza wyprawa kajakowa „Środowiska” księdza Wojtyły.

Październik 1953

Rozpoczyna wykłady z etyki społecznej na Uniwersytecie Jagiellońskim.

30 listopada – 3 grudnia 1953

Rada Wydziału Teologicznego UJ jednogłośnie przyjmuje przedstawioną przez ks. Wojtyłę rozprawę habilitacyjną pt. „Próba opracowania etyki chrześcijańskiej według systemu Maxa Schelera”.

Styczeń 1954

Zatwierdzenie habilitacji.

Październik 1954

Po zlikwidowaniu Wydziału Teologicznego na UJ prowadzi wykłady dla studentów trzech seminariów (krakowskiego, śląskiego i częstochowskiego). Ks. Wojtyła wyklada dla słuchaczy IV i V roku katolicką etykę społeczną.

12 października 1954

Ksiądz doktor habilitowany Karol Wojtyła zostaje zatrudniony na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim [KUL].

Rok akademicki 1954 - 1955

Prowadzi wykłady na Wydziale Filozoficznym z historii doktryn etycznych na temat "Akt i przeżycie etyczne" (analiza etyki filozoficznej Maxa Schelera, Immanuela Kanta i Tomasza z Akwinu).

19 listopada 1954

Turyście Karolowi Wojtyła zostaje przyznana Odznaka Turystyki Pieszej.

28 - 30 maja 1955

Uczestniczy w międzynarodowym spływie kajakowym na Dunajcu.

Rok akademicki 1955 - 1956

Wykłady Wojtyły na KUL-u "Dobro i wartość" (analiza etyki Platona, Arystotelesa, św. Augustyna, św. Tomasza z Akwinu, I. Kanta i M. Schelera).

5 - 10 marca 1956

Głosi u św. Floriana w Krakowie doroczne rekolekcje akademickie.

Rok akademicki 1956 - 1957

Wykłady Wojtyły na KUL-u na temat "Zagadnienia normy i szczęścia" (w konfrontacji z etyką filozoficzną Davida Hume'a i Jeremy Benthama).

1 grudnia 1956

Karol Wojtyła otrzymuje stały etat w katedrze etyki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego i jest oficjalnie zastępcą profesora oraz prowadzi seminarium aspiranckie.

Rok akademicki 1957 - 1958

Wykłady Wojtyły koncentrują się wokół etyki seksualnej i są kontynuowane w roku akademickim 1958-1959.

Listopad 1957

Poetycki cykl Wojtyły, „Kamieniołom”, opublikowany pod pseudonimem w

"Znaku".

Styczeń – kwiecień 1958

Prowadzi w kościele Felicjanek serię konferencji duchowych dla środowiska lekarskiego w Krakowie. Równocześnie kontynuuje druk swojego Elementarza etycznego w „Tygodniku Powszechnym” gdzie pod pseudonimem Andrzej Jawień ukazuje się nowy cykl poezji Wojtyły „Profile Cynerejczyka”.

4 lipca 1958

Ks. Karol Wojtyła jest mianowany przez papieża Piusa XII biskupem pomocniczym archidiecezji krakowskiej i zostaje najmłodszym członkiem Episkopatu Polski.

28 września 1958

Konsekracja biskupia Karola Wojtyły w katedrze na Wawelu.

25 stycznia 1959

Papież Jan XXIII zapowiada II Sobór Watykański.

30 grudnia 1959

Bp Wojtyła pisemnie przedstawia komisji przygotowującej Vaticanum Secundum tekst o kryzysie humanizmu.

1960

Wydawnictwo KUL publikuje książkę Karola Wojtyły „Miłość i odpowiedzialność”.

Grudzień 1960

Sztuka Wojtyły „Przed sklepem jubilera” opublikowana pod pseudonimem w "Znaku".

Rok akademicki 1960 - 1961

Ostatnie wykłady Wojtyły traktują o "Teorii i metodologii etyki".

16 czerwca 1962

Po śmierci abpa Eugeniusza Baziaka zostaje wikariuszem kapitulnym, czyli tymczasowym zarządcą archidiecezji krakowskiej.

11 października 1962

Sobór Watykański II zostaje otwarty.

7 listopada 1962

Bp Wojtyła wypowiada się na Soborze na temat reformy liturgicznej.

21 listopada 1962

Zabiera głos w czasie soborowej debaty o Objawieniu.

3 czerwca 1963

Umiera Jan XXIII, a 21 czerwca jego miejsce zajmuje papież Paweł VI.

Jesień 1963

Bp Wojtyła włącza się do soborowej debaty o Kościele jako ludzie Bożym.

Listopad 1963

Zostaje opublikowany w "Znaku" (nr 11/1963) obszerny poemat Wojtyły „Kościół: Pasterze i źródła”, poetycki zapis z I sesji Soboru.

5 - 15 grudnia 1963

Wojtyła udaje się na pielgrzymkę do Ziemi Świętej wraz z kilkudziesięcioma innymi uczestnikami Soboru.

30 grudnia 1963

Papież Paweł VI mianuje Karola Wojtyłę arcybiskupem metropolitą krakowskim.

8 marca 1964

Ingres abpa Karola Wojtyły do archikatedry krakowskiej.

Marzec 1964

Pierwszy list pasterski abpa Wojtyły podkreśla odpowiedzialność świeckich.

Maj 1964

Esej abpa Wojtyły, „Rozważania o ojcostwie”, opublikowany pod pseudonimem w "Znaku".

25 września 1964

Na III sesji Soboru wypowiada się na temat wolności religijnej.

8 października 1964

Zabiera głos w soborowej debacie na temat powołania świeckich.

21 października 1964

Abp Wojtyła wypowiada się na temat dialogu Kościoła ze światem i konieczności uwzględnienia zróżnicowanej sytuacji wiernych w różnych krajach.

8 grudnia 1964

Wygłasza w kościele Mariackim jedno z wielu swoich sprawozdań dla mieszkańców Krakowa na temat Soboru.

Styczeń - kwiecień 1965

Abp Wojtyła pracuje w Ariccia i Rzymie w podkomisji przygotowującej soborowy dokument "O Kościele w świecie współczesnym".

Luty 1965

Abp Wojtyła pisze w "Tygodniku Powszechnym" artykuł: „Sobór a praca teologów”.

Kwiecień 1965

W następnym artykule w „Tygodniku Powszechnym” abp Wojtyła podkreśla konieczność spojrzenia na Sobór „od wewnątrz”.

7 maja 1965

Abp Wojtyła ustanawia doroczny archidiecezjalny Dzień Chorych.

Czerwiec 1965

Cykl poetycki abpa Wojtyły „Wędrowka do miejsc świętych”, opublikowany pod pseudonimem w „Znaku”.

22 września 1965

Abp Wojtyła wypowiada się na Soborze na temat odpowiedzialności wynikającej z wolności religijnej.

28 września 1965

Abp Wojtyła przemawia na Soborze na temat chrześcijańskiego rozumienia „świata” i o problemie współczesnego ateizmu.

18 listopada 1965

Oreędzie biskupów polskich do biskupów niemieckich: „Przebaczamy i prosimy o przebaczenie”.

1966

Polska obchodzi milenium swojego chrześcijaństwa.

Kwiecień 1966

Milenijny poemat abpa Wojtyły „Wigilia wielkanocna 1966”, opublikowany pod pseudonimem w "Znaku".

26 czerwca 1967

Abp Karol Wojtyła zostaje kreowany kardynałem przez papieża Pawła VI.

31 sierpnia 1967

Komunistyczne władze polski zamykają Teatr Rapsodyczny.

14 października 1967

Kard. Wojtyła inauguruje prace ziemne pod budowę kościoła Arka Pana w Nowej Hucie.

Luty 1968

Komisja krakowskich teologów przedstawia papieżowi Pawłowi VI swoje memorandum „Podstawy nauki Kościoła o zasadach życia małżeńskiego”.

1969

„Osoba i czyn” kard. Wojtyły zostaje wydana przez Polskie Towarzystwo Teologiczne.

Sierpień - wrzesień 1969

Kard. Wojtyła podróżuje po Kanadzie i Stanach Zjednoczonych.

Jesień 1969

Kard. Wojtyła powołuje archidiecezjalny Instytut Teologii Rodziny.

11-28 października 1969

Kard. Wojtyła bierze udział w Synodzie Biskupów w Rzymie.

1969

Kard. Wojtyła pisze „U podstawy odnowy. Studium o realizacji Vaticanum II”.

16 - 17 grudnia 1970

Na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim toczy się dyskusja nad „Osobą i czynem” kard. Wojtyły.

30 września - 6 listopada 1971

Wojtyła uczestniczy w Synodzie Biskupów, poświęconym posłudze kapłańskiej i sprawiedliwości w świecie.

24 grudnia 1971

Kard. Wojtyła odprawia swoją pierwszą pasterkę na otwartym powietrzu w Nowej Hucie-Mistrzejowicach.

8 maja 1972

Rozpoczyna się Synod Archidiecezji Krakowskiej.

16 sierpnia 1972

Kard. Wojtyła odprawia mszę świętą w obozowisku na Błyszczu, „górze Tabor” ruchu oazowego Żywego Kościoła.

Luty 1973

Wojtyła reprezentuje polski Kościół na Międzynarodowym Kongresie Eucharystycznym w Melbourne w Australii.

11 czerwca 1973

Kard. Wojtyła dokonuje w Krościenku aktu oddania Maryi Niepokalanej ruchu oazowego Żywego Kościoła. Jest to akt konstytutywny tego ruchu.

17 - 24 kwietnia 1974

Uczestniczy w międzynarodowym kongresie tomistycznym w Rzymie, Neapolu i Fossanova.

16 kwietnia 1974

Kard. Wojtyła rzuca wyzwanie czechosłowackim władzom komunistycznym, wygłaszając przemówienie na pogrzebie kard. Stefana Trochty w Litomierzycach.

27 września - 26 października 1974

Pełni funkcję relatora na Synodzie Biskupów na temat ewangelizacji.

Maj 1975

Cykl poetycki kard. Wojtyły, „Rozważanie o śmierci”, opublikowany pod pseudonimem w „Znaku”.

7 - 13 marca 1976

Kard. Wojtyła głosi rekolekcje wielkopostne dla papieża Pawła VI i Kurii Rzymskiej.

23 lipca - 11 września 1976

Udaje się do Stanów Zjednoczonych na Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Filadelfii.

15 maja 1977

Kard. Wojtyła konsekruje kościół Arka Pana w Nowej Hucie.

30 września - 29 października 1977

Uczestniczy w Synodzie Biskupów poświęconym katechizacji.

25 maja 1978

Kard. Wojtyła broni podstawowych praw człowieka w obecności kilkudziesięciu tysięcy wiernych podczas dorocznej krakowskiej procesji Bożego Ciała.

6 sierpnia 1978

Paweł VI umiera w Castel Gandolfo i 12 sierpnia zostaje pochowany w Bazylice św. Piotra.

26 sierpnia 1978

Kolegium kardynalskie wybiera na papieża kard. Albino Lucianiego, który przybiera bezprecedensowe podwójne imię Jan Paweł I i odmawia włożenia tiary papieskiej podczas mszy inauguracyjnej 3 września.

28 września 1978

Kardynał Karol Wojtyła wraz z przyjaciółmi ze „Środowiska” świętuje dwudziestolecie biskupstwa.

28 - 29 września 1978

Tej nocy umiera Jan Paweł I.

30 września – 2 października 1978

Kard. Wojtyła pisze swój ostatni wiersz „Stanisław”.

8 października 1978

Wygłasza kazanie podczas mszy za Jana Pawła I w kościele św. Stanisława Bpa w Rzymie, podkreślając, iż miłość do Chrystusa to najważniejszy wymóg stawiany papieżowi.

13 października 1978

Najbliższy przyjaciel kard. Wojtyły w Rzymie, bp Andrzej Deskur, doznaje wylewu.

14 października 1978

Rozpoczyna się kolejne konklawe.

PIERWSZY ROK PONTYFIKATU
(16 października 1978 – 15 października 1979)

16 października 1978

Ok. godz. 17.15 Karol Wojtyła zostaje wybrany na papieża, przybiera imię Jan Paweł II i wbrew przyjętemu zwyczajowi przemawia do tłumu na placu św. Piotra w „naszym języku włoskim”.

17 października 1978

Papież odwiedza chorego biskupa (przyszłego kardynała) Andrzeja Deskura w klinice Gemelli.

22 października 1978

Jan Paweł II uroczyście inauguruje swój pontyfikat.

23 października 1978

Audiencja „pożegnalna” dla 4 tys. Polaków z kard. Wyszyńskim (prymas i papież padają przed sobą na kolana).

29 października 1978

Odwiedza sanktuarium maryjne w Mentorelli.

Październik 1978

KGB i Komitet Centralny KPZR zlecają wykonanie analiz wyboru Karola Wojtyły na urząd papieski.

Listopad 1978

Na Litwie powstaje Komitet Obrony Praw Ludzi Wierzących.

5 listopada 1978

Jan Paweł II odwiedza w Asyżu i w Rzymie sanktuaria z grobami świętych patronów Włoch, Franciszka z Asyżu i Katarzyny Sieneńskiej.

12 listopada 1978

Papież Jan Paweł II obejmuje swoją rzymską katedrę, bazylikę św. Jana na Lateranie.

28 listopada 1978

Spotyka się z abpem Marcelem Lefèbvre'em, odrzucającym Sobór Watykański II.

20 listopada 1978

Spotyka się z kardynałem Josifem Slipym, głową prześladowanego Kościoła greckokatolickiego na Ukrainie.

2 grudnia 1978

Apeluje o wolność religijną dla wszystkich w 30. rocznicę proklamowania Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

3 grudnia 1978

Jan Paweł II dokonuje pierwszej wizytacji parafii w Rzymie (par. św. Franciszka Ksawerego w dzielnicy Garbatella).

23 grudnia 1978

Jan Paweł II wysyła kardynała Antonia Samorè jako mediatora w konflikcie granicznym w rejonie kanału Beagle między Argentyną i Chile.

29 grudnia 1978

Mianuje ks. Franciszka Macharskiego arcybiskupem krakowskim.

1 stycznia 1979

12. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Osiągniemy pokój wychowując do pokoju”.

6 stycznia 1979

Jan Paweł II udziela swemu następcy w archidiecezji krakowskiej sakry biskupiej

(ogółem wyświęci 321 biskupów).

7 stycznia 1979

W kaplicy Sykstyńskiej inauguruje transmisję przez Radio Watykańskie niedzielnej mszy św. w języku polskim (kontynuowana we wszystkie niedziele i święta do początku 1997 roku), odprawiając pierwszą z nich.

24 stycznia 1979

Audycja dla Andrieja Gromyki, ministra spraw zagranicznych ZSRR.

25 stycznia – 1 lutego 1979

Pierwsza podróż apostolska Jana Pawła II poza granice Włoch – do Meksyku, na Dominikanę i Bahamy; w tym:

28 stycznia 1979

Wygłasza przemówienie na III Konferencji Generalnej Rady Episkopatu Ameryki Łacińskiej w Puebli w Meksyku.

25 lutego 1979

Jan Paweł II udziela ślubu córce rzymskiego zamiatacza ulic.

2 marca 1979

Papież podejmuje działanie na rzecz wzmocnienia katolicyzmu w Czechosłowacji w liście dotyczącym oporu religijnego wobec tyranii.

4 marca 1979

Pierwsza encyklika Jana Pawła II, „Redemptor hominis”.

12 marca 1979

Audycja dla przedstawicieli organizacji żydowskich.

19 marca 1979

Papieski list do ukraińskiego kardynała Josipa Slipego zapowiada obchody tysiąclecia chrześcijaństwa na Rusi Kijowskiej w 1988 roku i broni zasady powszechnej wolności religijnej.

8 kwietnia 1979

Jan Paweł II ogłasza pierwszy list do wszystkich kapłanów Kościoła na Wielki Czwartek.

29 kwietnia 1979

Pierwsze beatyfikacje Jana Pawła II: o. Franciszka Colla OP i o. Jakuba Lavalá CSSp. (W ciągu swego pontyfikatu ogłosi on 1345 błogosławionych i 483 świętych).

30 kwietnia 1979

Arcybiskup Agostino Casaroli zostaje mianowany prosekretarzem (po nominacji kardynalskiej: sekretarz) stanu Stolicy Apostolskiej.

30 czerwca 1979

Podczas swego pierwszego konsystorza Jan Paweł II mianuje czternastu nowych kardynałów, wśród których są abp Franciszek Macharski i bp Władysław Rubin. (Ogółem na 9 konsystorzach mianuje 231 kardynałów i jednego in pectore).

2 - 10 czerwca 1979

Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski (jego druga podróż zagraniczna) pod hasłem: „Gaude Mater Polonia”.

5 września 1979

Papież rozpoczyna czteroletni cykl audiencji generalnych poświęconych teologii

ciała.

29 września - 8 października 1979

Trzecia papieska podróż zagraniczna, w tym:

29 września - 1 października 1979

Pierwsza w historii papieska pielgrzymka do Irlandii.

1 - 8 października 1979

Papież udaje się w swą pierwszą pielgrzymkę do Stanów Zjednoczonych.

2 października 1979

Jan Paweł II przemawia na 34. sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

DRUGI ROK PONTYFIKATU

(16 października 1979 – 15 października 1980)

16 października 1979

Adhortacja apostolska „Catechesi tradendae” stanowi ukoronowanie Synodu

Biskupów z roku 1977.

5 listopada 1979

Papież zwołuje kolegium kardynalskie na pierwsze od 400 lat plenarne posiedzenie konsultacyjne.

10 listopada 1979

Jan Paweł II wzywa do ponownego zbadania sprawy Galileusza, przemawiając do Papieskiej Akademii Nauk.

13 listopada 1979

Przywództwo radzieckie zatwierdza plan „działań przeciwko polityce Watykanu w stosunku do państw socjalistycznych”.

26 listopada 1979

Mahmet Ali Agca grozi, że zabije Jana Pawła II.

28 - 30 listopada 1979

4. papieska podróż zagraniczna – do Turcji; w tym:

29 - 30 listopada 1979

Jan Paweł II składa wizytę w Stambule patriarsze ekumenicznemu Dimitriosowi I.

29 listopada 1979

List apostolski „Inter sanctos”, ogłaszający św. Franciszka patronem ekologów.

15 grudnia 1979

Kongregacja Nauki Wiary oświadcza, iż ks. Hansa Künga nie można uznać za

teologa katolickiego; Jan Paweł II wygłasza na Papieskim Uniwersytecie

Gregoriańskim przemówienie na temat znaczenia teologii dla profetycznego

posłannictwa Kościoła.

28 grudnia 1979

Jan Paweł II mianuje arcybiskupem Mediolanu Carla Marię Martiniego SJ, rektora Papieskiego Uniwersytetu Gregoriańskiego.

1 stycznia 1980

13. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Prawda siłą pokoju”.

14 - 31 stycznia 1980

Partykularny Synod Biskupów dla Kościoła holenderskiego.

24 lutego 1980

List Jana Pawła II na temat Eucharystii, „Dominicae Cenaе”.

5 lutego 1980

Wizyta w siedzibie Radia Watykańskiego (Palazzo Pio), w tym w redakcji sekcji polskiej.

24 - 27 marca 1980

W Rzymie zbiera się Synod ukraińskich biskupów greckokatolickich.

4 kwietnia 1980

Rozpoczęcie wydawania raz w miesiącu polskiej edycji „L'Osservatore Romano”.

6 kwietnia 1980

Jan Paweł II pisze list do Kościoła na Węgrzech, wzywający do ożywienia katolicyzmu.

2 - 12 maja 1980

Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Afryki (5. papieska podróż zagraniczna) – objęła Zair, Kongo, Kenię, Ghanę, Górną Woltę i Wybrzeże Kości Słoniowej.

30 maja - 2 czerwca 1980

Pierwsza wizyta pasterska papieża we Francji (6. papieska podróż zagraniczna); w czasie niej:

2 czerwca 1980

Jan Paweł II przemawia na forum UNESCO.

30 czerwca - 12 lipca 1980

Pierwsza pielgrzymka apostolska Jana Pawła II do Brazylii (7. papieska podróż zagraniczna).

14 - 31 sierpnia 1980

Strajk w Stoczni Gdańskiej daje początek ruchowi i związkowi zawodowemu „Solidarność”.

16 - 19 sierpnia 1980

Pierwsze seminarium naukowe w Castel Gandolfo.

20 sierpnia 1980

List do kard. Wyszyńskiego w sprawie strajków na Wybrzeżu, popierający postulaty strajkujących.

27 sierpnia 1980

Konferencja Episkopatu Polski popiera apel strajkujących o utworzenie niezależnych związków zawodowych.

1 września 1980

Dokument Stolicy Apostolskiej o wolności religijnej skierowany do państw sygnatariuszy Aktu Końcowego KBWE.

26 września - 25 października 1980

Synod Biskupów poświęcony zadaniom rodziny chrześcijańskiej w świecie współczesnym; jego ukoronowaniem będzie adhortacja apostolska „Familiaris consortio”, ogłoszona 22 listopada 1981 roku.

12 października 1980

Dzień Rodzin – spotkanie z rodzinami z całego świata.

TRZECI ROK PONTYFIKATU

(16 października 1980 – 15 października 1981)

24 października - 10 listopada 1980

Trwa kryzys wokół rejestracji "Solidarności".

25 października 1980

Zakończenie Synodu Biskupów (zob. wyżej).

15 - 19 listopada 1980

Pierwsza wizyta duszpasterska Jana Pawła II w Niemczech Zachodnich (8. papieska podróż zagraniczna).

30 listopada 1980

Druga encyklika Jana Pawła II, „Dives in misericordia”.

5 grudnia 1980

Rząd sowiecki wstrzymuje planowaną na 8 grudnia inwazję wojsk Układu Warszawskiego na Polskę.

16 grudnia 1980

Jan Paweł II pisze do Leonida Breżniewa w obronie suwerenności Polski.

31 grudnia 1980

List apostolski „Egregiae virtutis” ogłasza Cyryla i Metodego współpatronami Europy.

1 stycznia 1981

14. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Chcesz służyć sprawie pokoju – szanuj wolność”

15-18 stycznia 1981

Ojciec Święty przyjmuje w Watykanie delegację „Solidarności”.

31 stycznia 1981

Jan Paweł II mianuje bpa Jean-Marie Lustigera arcybiskupem Paryża.

16 - 27 lutego 1981

Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Azji (9. papieska podróż zagraniczna); objęła Pakistan, Filipiny, wyspę Guam (USA), Japonię i Alaskę (USA).

Marzec 1981

Kryzys bydgoski wzbudza niepokoje w Polsce; nasilenie ataków prasy sowieckiej na Jana Pawła II.

9 maja 1981

Ustanowienie Papieskiej Rady do spraw Rodziny.

13 maja 1981

Ok. godz. 17.19 papież Jan Paweł II, ciężko zraniony na placu św. Piotra przez tureckiego zamachowca Mehmeta Ali Agcę, zostaje przewieziony do kliniki Gemelli i operowany.

17 maja 1981

Pierwsza po zamachu wypowiedź papieża przed niedzielną modlitwą maryjną; słowa przebaczenia dla zamachowca.

28 maja 1981

W Warszawie umiera kardynał Stefan Wyszyński, prymas Polski; list do Polaków w związku z tym wydarzeniem.

31 maja 1981

Powołanie stałej 15-osobowej rady kardynałów do spraw ekonomicznych Stolicy

Apostolskiej.

3 czerwca 1981

Jan Paweł II powraca do Watykanu z kliniki Gemelli.

20 czerwca – 14 sierpnia 1981

Jan Paweł II znowu w klinice Gemelli z powodu infekcji wirusowej (5 sierpnia operowany).

7 lipca 1981

Bp Józef Glemp zostaje arcybiskupem gnieźnieńskim i warszawskim, prymasem Polski.

22 lipca 1981

Mehmet Ali Agca uznany za winnego i skazany na dożywocie po trzydniowym procesie w Rzymie.

14 sierpnia 1981

Jan Paweł II opuszcza klinikę Gemelli i po uroczystości Wniebowzięcia Matki Bożej udaje się na rekonwalescencję do Castel Gandolfo.

5 września 1981

Otwarcie I Krajowego Zjazdu NSZZ „Solidarność” w Gdańsku.

14 września 1981

„Laborem exercens”, pierwsza społeczna encyklika Jana Pawła II.

25 września 1981

Oficjalny pisemny werdykt w procesie Agcy sugeruje istnienie spisku na życie papieża.

5 października 1981

Jan Paweł II wyznacza osobistego delegata do zarządzania Towarzystwem Jezusowym.

CZWARTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1981 – 15 października 1982)

18 października 1981

Generał Wojciech Jaruzelski zostaje I sekretarzem PZPR.

22 listopada 1981

Ogłoszenie posynodalnej adhortacji apostolskiej „Familiaris consortio” (zob. 26 września - 25 października 1980).

25 listopada 1981

Kard. Joseph Ratzinger zostaje mianowany prefektem Kongregacji Nauki Wiary.

8 grudnia 1981

Jan Paweł II poświęca ikonę Maryi, Matki Kościoła - pierwszy wizerunek Maryjny na placu św. Piotra. List apostolski „Beata Hedvigis” ustanawiający Papieską Akademię Teologiczną w Krakowie.

12 - 13 grudnia 1981

Generał Jaruzelski ogłasza w Polsce stan wojenny i wydaje nakaz internowania tysięcy działaczy „Solidarności”.

18 grudnia 1981

List papieski do Jaruzelskiego nalega na położenie kresu przemocy i rozpoczęcie narodowego dialogu.

24 grudnia 1981

Jan Paweł II zapalił świecę w oknie na znak solidarności z narodami cierpiącymi, m.in. z Polską.

1 stycznia 1982

15. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Pokój – dar Boga powierzony ludziom” potępia „falszywy pokój” totalitaryzmu.

6 stycznia 1982

List „Caritas Christi” wzywający wszystkich biskupów z całego świata do modlitwy za Kościół w Chinach.

12 lutego 1982

Deklaracja Stolicy Apostolskiej w sprawie Polski, odczytana na madryckim posiedzeniu KBWE.

12-19 lutego 1982

Podróż do Afryki: Nigeria, Benin, Gabon i Gwinea Równikowa (10. papieska podróż zagraniczna).

27 lutego 1982

Spotkanie prowincjałów jezuickich z Janem Pawłem.

12-15 maja 1982

Pierwsza podróż do Portugalii (11. papieska podróż zagraniczna); w tym:

13 maja 1982

Pielgrzymka do sanktuarium w Fatimie w pierwszą rocznicę zamachu i akt zawierzenia świata Matce Bożej.

20 maja 1982

Ustanowienie Papieskiej Rady ds. Kultury.

Maj-czerwiec 1982

Wizyty papieskie w Wielkiej Brytanii i Argentynie podczas trwającej od 2 kwietnia wojny o Falklandy/Malwiny:

28 maja 1982 – 2 czerwca 1982

Podróż do Wielkiej Brytanii (12. papieska podróż zagraniczna); w czasie niej wizyta w anglikańskiej katedrze w Canterbury, spotkanie z abpem Robertem Runcie i ogłoszenie wspólnej deklaracji na temat dialogu teologicznego.

7 czerwca 1982

Spotkanie Jana Pawła II z Prezydentem Reaganem w Watykanie.

10-13 czerwca 1982

Podróż do Brazylii i Argentyny (13. papieska podróż zagraniczna).

15 czerwca 1982

Wizyta w Szwajcarii (14. papieska podróż zagraniczna); wystąpienie na forum Międzynarodowej Organizacji Pracy.

26 sierpnia 1982

Papież odprawia w Castel Gandolfo transmitowaną przez Radio Watykańskie mszę św. dla rodaków z okazji jubileuszu 600-lecia Jasnej Góry (planowana na ten czas pielgrzymka do Polski została przesunięta z powodu stanu wojennego).

29 sierpnia 1982

Wizyta w San Marino (15. papieska podróż zagraniczna).

3 października 1982

Zatwierdzenie kultu bł. Jana z Fiesole (Fra Angelico).

10 października 1982

Jan Paweł II kanonizuje bł. Maksymiliana Kolbego jako męczennika.

PIĄTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1982 – 15 października 1983)

31 października – 9 listopada 1982

Pierwsza podróż do Hiszpanii (16. papieska podróż zagraniczna); w tym:

9 listopada 1982

Santiago de Compostela – „Akt europejski”.

23 listopada 1982

Posiedzenie plenarne kolegium kardynalskiego.

28 listopada 1982

Jan Paweł II nadaje status prałatury personalnej Opus Dei.

1 stycznia 1983

16. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Dialog na rzecz pokoju wyzwaniem dla naszych czasów”.

6 stycznia 1983

Bulla „Aperite portas Redemptori” ogłaszająca Rok Święty Jubileuszu 1950-lecia Odkupienia.

18-19 stycznia 1983

Konsultacje watykańskie w sprawie szkicu listu pasterskiego biskupów USA na temat broni atomowej.

25 stycznia 1983

Konstytucja apostolska „Sacrae disciplinae leges” promulgująca nowy Kodeks Prawa Kanonicznego; konstytucja apostolska „Divinus perfectionis magister” wprowadzająca poprawki w procedurze procesu beatyfikacyjnego i kanonizacyjnego.

2 lutego 1983

Podczas swego drugiego konsystorza Jan Paweł II mianuje osiemnastu nowych kardynałów; wśród nich jest abp Józef Glemp.

24 lutego 1983

Prezentacja książki André Frossarda „Nie lękajcie się! Rozmowy z Janem Pawłem II”.

Narada kryzysowa w Watykanie na temat ryzyka związanego z papieską pielgrzymką do Nikaragui.

2-10 marca 1983

Podróż do Ameryki Środkowej trasą: Portugalia, Kostaryka, Nikaragua (gdzie papieską homilię przerywały okrzyki klakierów), Panama, Salwador, Gwatemala, Honduras, Belize, Haiti (17. papieska podróż zagraniczna).

25 marca 1983

Inauguracja Roku Świętego Jubileuszu 1950-lecia Odkupienia.

16-23 czerwca 1983

Druga pielgrzymka Jana Pawła II do Polski (18. papieska podróż zagraniczna).

Odbyła się pod hasłem: „Pokój Tobie, Polsko, Ojczyzno moja” podczas stanu

wojennego. Po jej części oficjalnej papież spotkał się w Dolinie Chochołowskiej z Lechem Wałęsą.

22 lipca 1983

Generał Jaruzelski oficjalnie znosi stan wojenny w Polsce.

Sierpień 1983

Pierwsze, odbywające się w cyklu dwuletnim, międzynarodowe seminarium humanistyczne „Człowiek w nauce współczesnej” w Castel Gandolfo.

14-15 sierpnia 1983

Pielgrzymka do Francji – Lourdes (19. papieska podróż zagraniczna).

2 września 1983

W Rzymie rozpoczyna obrady 33. Kongregacja Generalna Towarzystwa Jezusowego.

10-13 września 1983

Pierwsza podróż do Austrii – w Wiedniu „nieszpory europejskie” (20. papieska podróż zagraniczna).

29 września 1983

Rozpoczęcie Synodu Biskupów (zob. niżej).

5 października 1983

Lech Wałęsa otrzymuje pokojową nagrodę Nobla.

SZÓSTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1983 – 15 października 1984)

29 września-29 października 1983

Synod Biskupów o pokucie i pojednaniu w misji Kościoła; prace Synodu zostaną ukoronowane adhortacją apostolską „Reconciliatio et paenitentia”, ogłoszoną 2 grudnia 1984 roku.

22 października 1983

Ogłoszenie Karty Praw Rodziny.

31 października 1983

List papieski do kard. Johannesesa Willebrandsa, przewodniczącego Sekretariatu Jedności Chrześcijan, z okazji pięćsetlecia urodzin Marcina Lutra.

16 listopada 1983

Jan Paweł II przesyła osobisty list do przywódcy chińskiego Deng Xiaopinga, prosząc o bezpośredni kontakt z rządem chińskim.

27 grudnia 1983

Jan Paweł II odwiedza w rzymskim więzieniu Rebibbia Mehmeta Ali Agcę, który strzelał do niego 13 maja 1981 roku na Placu św. Piotra.

1 stycznia 1984

17. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Pokój rodzi się z serca nowego”.

10 stycznia 1984

Nawiązanie pełnych stosunków dyplomatycznych między Stolicą Apostolską a Stanami Zjednoczonymi.

26 stycznia 1984

Jan Paweł II mianuje Johna J. O'Connora arcybiskupem Nowego Jorku.

11 lutego 1984

„Salvifici doloris”, list apostolski o chrześcijańskim sensie cierpienia.

18 lutego 1984

Porozumienie w sprawie rewizji włoskiego konkordatu. Ogłoszenie bł. Jana z Fiesole (Fra Angelico) patronem artystów.

24 lutego 1984

powołanie papieskiej Fundacji na rzecz Krajów Sahelu.

25 marca 1984

Adhortacja apostolska „Redemptionis donum” o konsekracji zakonnej w świetle tajemnicy Odkupienia. Akt zawierzenia ludzkości, dokonany przed figurą Matki Bożej Fatimskiej.

8 kwietnia 1984

Kard. Bernardin Gantin zostaje mianowany prefektem Kongregacji Biskupów; kardynał Roger Etchegaray obejmuje stanowisko przewodniczącego Papieskiej Rady Iustitia et Pax.

20 kwietnia 1984

List apostolski „Redemptionis anno” na temat Jerozolimy, świętego miasta trzech wielkich religii monoteistycznych.

22 kwietnia 1984

Zakończenie Roku Świętego Jubileuszu 150-lecia Odkupienia.

2 - 12 maja 1984

Druga papieska pielgrzymka do Azji trasą: Alaska (USA – nie zezwolono na przelot nad terytorium ZSRR), Korea Południowa, Papua Nowa Gwinea, Wyspy Salomona, Tajlandia (21. papieska podróż zagraniczna; w czasie niej kanonizacja 103 męczenników koreańskich, wizyta w obozie uchodźców z Kambodży, Laosu i Wietnamu).

12-17 czerwca 1984

Podróż apostolska do Szwajcarii (22. papieska podróż zagraniczna); w tym:

12 czerwca 1984

Przemówienie Jana Pawła II do Światowej Rady Kościołów w Genewie.

16-17 lipca 1984

Wyprawa narciarska w Alpy włoskie.

6 sierpnia 1984

Kongregacja Nauki Wiary ogłasza „Instrukcję o niektórych aspektach « teologii wyzwolenia»”.

9 - 21 września 1984

Pierwsza pielgrzymka pasterska Jana Pawła II do Kanady (23. papieska podróż zagraniczna).

10-13 października 1984

Podróż do Hiszpanii i Ameryki Łacińskiej: Dominikany, Portoryko – pielgrzymka szlakiem Kolumba; inauguracja nowenny przygotowań do obchodów 500. rocznicy ewangelizacji Ameryki (24. papieska podróż zagraniczna).

SIÓDMY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1984 – 15 października 1985)

18 października 1984

Zakończenie dzięki mediacji Stolicy Apostolskiej stuletniego sporu między

Argentyną i Chile.

19 października 1984

Ksiądz Jerzy Popiełuszko zostaje porwany i zamordowany przez polską Służbę Bezpieczeństwa.

2 grudnia 1984

Ogłoszenie posynodalnej adhortacji apostolskiej „Reconciliatio et paenitentia” (zob. 29 września-29 października 1983).

4 grudnia 1984

Joaquín Navarro-Valls zostaje mianowany dyrektorem Biura Prasowego Stolicy Apostolskiej.

5 grudnia 1984

Początek cyklu katechez poświęconych wyznaniu wiary Kościoła.

1 stycznia 1985

18. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Pokój i młodzi idą razem”.

26 stycznia - 6 lutego 1985

Podróż do Ameryki Łacińskiej: Wenezuela, Ekwador, Peru, Trynidad i Tobago (25. papieska podróż zagraniczna).

11 lutego 1985

Ustanowienie Papieskiej Komisji Duszpasterstwa Pracowników Służby Zdrowia.

27 lutego 1985

Sowiecki minister spraw zagranicznych Andrej Gromyko bezskutecznie próbuje wciągnąć Jana Pawła II w kampanię przeciwko amerykańskiej inicjatywie obrony strategicznej.

11 marca 1985

Kongregacja Nauki Wiary wydaje oświadczenie w sprawie książki brazylijskiego teologa wyzwolenia o. Leonardo Boffa „Kościół: charyzmat i władza”.

31 marca 1985

List apostolski Jana Pawła II do młodych całego świata.

29 kwietnia 1985

Zakończenie zasadniczej reorganizacji Kurii Rzymskiej, rozpoczętej w 1984 roku.

11 - 21 maja 1985

Pielgrzymka pasterska do Holandii, Luksemburga i Belgii (26. papieska podróż zagraniczna) – wizyta w siedzibie EWG i Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości.

25 maja 1985

Podczas swego trzeciego konsystorza Jan Paweł II mianuje dwudziestu ośmiu nowych kardynałów; wśród nich są abp Henryk Gulbinowicz i abp Andrzej Deskur.

2 czerwca 1985

„Slavorum apostoli”, czwarta encyklika Jana Pawła II.

24 czerwca 1985

Komisja Stolicy Apostolskiej ds. Stosunków Religijnych z Judaizmem wydaje dokument „Żydzi i judaizm w głoszeniu słowa Bożego i katechezie Kościoła katolickiego (Wskazówki do właściwego przedstawiania tych zagadnień)”.

28 czerwca 1985

W 25. rocznicę powstania Sekretariatu Jedności Chrześcijan Jan Paweł II oświadcza, że zaangażowanie Kościoła rzymskokatolickiego na rzecz ekumenizmu jest „nieodwołalne”.

5 lipca 1985

W Czechosłowacji wielkie uroczystości w Welehradzie na Morawach stają się okazją do publicznego odrodzenia się katolickiego ruchu oporu.

8 - 19 sierpnia 1985

Podróż do Afryki: Togo, Wybrzeże Kości Słoniowej, Kamerun, Republika Środkowoafrykańska, Zair, Kenia, Maroko (27. papieska podróż zagraniczna); w tym:

19 sierpnia 1985

Jan Paweł II przemawia do 80 tysięcy młodych muzułmanów w Casablance.

8 września 1985

Podróż do Liechtensteinu przez Szwajcarię (28. papieska podróż zagraniczna).

ÓSMY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1985 – 15 października 1986)

28 października 1985

Jan Paweł II przemawia do Międzynarodowego Katolicko-Żydowskiego Komitetu Łączności z okazji dwudziestej rocznicy ogłoszenia „Nostra aetate”, Deklaracji II Soboru Watykańskiego o stosunku Kościoła do religii niechrześcijańskich.

3 listopada 1985

Beatyfikacja o. Tytusa Brandsmy, holenderskiego męczennika obozu w Dachau.

21 - 23 listopada 1985

Plenarne zgromadzenie kardynałów.

24 listopada - 8 grudnia 1985

Nadzwyczajny Synod Biskupów dla uczczenia dwudziestej rocznicy II Soboru Watykańskiego.

Listopad 1985 – luty 1986

Rewolucja „Władzy Ludu” na Filipinach obala reżim Marcosa i manifestuje nową postać teologii wyzwolenia.

1 stycznia 1986

19. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Pokój jest wartością, która nie zna podziałów na Północ-Południe, Wschód-Zachód: jest tylko jeden pokój”.

31 stycznia - 11 lutego 1986

Jan Paweł II odwiedza po raz pierwszy Indie (29. papieska podróż zagraniczna) – spotkanie z Matką Teresą i z Dalaj Lamą.

22 marca 1986

Kongregacja Nauki Wiary ogłasza „Instrukcję o chrześcijańskiej wolności i wyzwoleniu”.

13 kwietnia 1986

Jan Paweł II przemawia do wspólnoty żydowskiej w czasie pierwszej od czasów apostoelskich papieskiej wizyty rzymskiej synagodze.

10 maja 1986

Ustanowienie komisji do opracowania Katechizmu Kościoła Katolickiego.

18 maja 1986

„Dominum et Vivificantem”, piąta encyklika Jana Pawła II.

30 czerwca 1986

Wymiana korespondencji między Janem Pawłem II, arcybiskupem Robertem Runcie i kard. Johannesem Willebrandsem wskazuje na poważne trudności w kontynuacji dialogu katolicko-anglikańskiego.

1 - 8 lipca 1986

Podróż do Ameryki Łacińskiej: Kolumbia, Saint Lucia (30. papieska podróż zagraniczna).

25 lipca 1986

Kard. Joseph Ratzinger informuje ks. Charlesa Currana, że został pozbawiony funkcji profesora teologii katolickiej.

6 września 1986

Apel do mieszkańców Europy o jedność i pokój, ogłoszony z Mont Chetif (masyw Mont Blanc).

1 października 1986

Dokument Kongregacji Nauki Wiary o duszpasterstwie osób homoseksualnych.

4-7 października 1986

Trzecia papieska pielgrzymka do Francji (31. papieska podróż zagraniczna): m.in. wizyty w Ars i Taizé; apel, by 27 października podczas Światowego Dnia Modlitw o Pokój (zob. niżej) na całym świecie zapanował jednodniowy rozejm.

DZIEWIĄTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1986 – 15 października 1987)

27 października 1986

Spotkanie przedstawicieli 47 Kościołów i Wspólnot chrześcijańskich oraz 13 religii niechrześcijańskich w Asyżu na Światowym Dniu Modlitw o Pokój.

18 listopada - 1 grudnia 1986

Najdłuższa papieska pielgrzymka prowadzi Jana Pawła II do Bangladeszu, Singapuru, Fidzi, Nowej Zelandii, Australii i na Seszele (32. papieska podróż zagraniczna).

27 grudnia 1986

Papieska Komisja Iustitia et Pax wydaje dokument „W służbie wspólnocie ludzkiej: Etyczne podejście do zagadnienia długu międzynarodowego”.

1 stycznia 1987

20. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Rozwój i solidarność: dwie drogi wiodące do pokoju”.

13 stycznia 1987

Papież Jan Paweł II przyjmuje w Watykanie generała Wojciecha Jaruzelskiego.

20 lutego 1987

Papież przyjmuje panią Muzeyyen Agcę, matkę Mehmeta Ali Agcy.

25 marca 1987

„Redemptoris Mater”, szósta encyklika Jana Pawła II.

31 marca - 13 kwietnia 1987

Papieska pielgrzymka do Urugwaju, Chile i do Argentyny – na II Światowy Dzień

Młodzieży w Buenos Aires (33. papieska podróż zagraniczna).

30 kwietnia - 4 maja 1987

Podróż do Niemiec (34. papieska podróż zagraniczna); w czasie niej:

1 maja 1987

Jan Paweł II beatyfikuje w Kolonii Żydówkę Edytę Stein (s. Teresę Benedyktę od Krzyża), męczennicę Oświęcimia-Brzezinki.

5 czerwca 1987

Ogłasza list apostolski do biskupów litewskich z okazji 600-lecia chrztu Litwy.

7 czerwca 1987

Ojciec Święty inauguruje Rok Maryjny, zakończony 15 sierpnia 1988.

8 - 14 czerwca 1987

Trzecia papieska pielgrzymka do Polski pod hasłem „Do końca ich umiłował”: udział w Krajowym Kongresie Eucharystycznym, beatyfikacja Karoliny Kózkówny i bpa Michała Kozala, męczennika Dachau; spotkanie z Lechem Wałęsą (35. papieska podróż zagraniczna).

25 czerwca 1987

Papieska audiencja dla prezydenta Austrii Kurta Waldheima wywołuje konflikt ze światowymi przywódcami żydowskimi oraz staje się pretekstem do specjalnych konsultacji 31 sierpnia - 1 września w Rzymie i Castel Gandolfo.

28 czerwca 1987

Beatyfikacja Litwina abpa Jerzego Matulaitisa-Matulewicza.

8 - 14 lipca 1987

Jan Paweł II wędruje po Dolomitach.

10 - 21 września 1987

Papieska pielgrzymka do Stanów Zjednoczonych i Kanady (36. papieska podróż zagraniczna) – m.in. spotkanie z chorymi na AIDS.

1 października 1987

Rozpoczęcie Synodu Biskupów (zob. niżej).

DZIESIĄTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1987 – 15 października 1988)

1 - 30 października 1987

Synod Biskupów obraduje nad powołaniem i posłannictwem świeckich w Kościele i w świecie; prace Synodu zostaną podsumowane w adhortacji apostolskiej „Christifideles laici” ogłoszonej 30 grudnia 1988.

3 - 7 grudnia 1987

Patriarcha ekumeniczny Dimitrios I przybywa z pielgrzymką do Rzymu.

22 grudnia 1987

Przemówienie bożonarodzeniowe Jana Pawła II do Kurii Rzymskiej podkreśla pierwszeństwo apostołstwa nad urzędem.

30 grudnia 1987

„Sollicitudo rei socialis”, druga encyklika społeczna Jana Pawła II.

1 stycznia 1988

21. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Wolność religijna warunkiem pokojowego współistnienia”.

25 stycznia 1988

List apostolski „Euntes in mundum” dla uczczenia tysiąclecia chrztu Rusi Kijowskiej.

14 lutego 1988

Orędzie milenijne Jana Pawła II do katolików ukraińskich, „Magnum Baptismi donum”, słaWi wierność grekokatolików w obliczu prześladowań.

7 - 19 maja 1988

Pielgrzymka do Urugwaju, Boliwii, Peru i Paragwaju (37. papieska podróż zagraniczna).

21 maja 1988

W Watykanie rozpoczyna działalność schronisko dla bezdomnych „Donum Mariae”, prowadzone przez siostry misjonarki miłości.

7 czerwca 1988

Jan Paweł II pisze osobisty list do Michaiła Gorbaczowa, będący sygnałem otwarcia na szeroki dialog; list ten wręcza na Kremlu 13 czerwca kardynał Agostino Casaroli, który w dniach 8-14 kwietnia uczestniczy na czele delegacji watykańskiej w moskiewskich obchodach 1000-lecia chrztu Rusi Kijowskiej (zainaugurowanych 5 czerwca).

14 czerwca 1988

Audiencja papieska dla Dalaj Lamy.

19 czerwca 1988

Kanonizacja 117 męczenników wietnamskich.

23 - 27 czerwca 1988

Druga pielgrzymka do Austrii (38. papieska podróż zagraniczna).

28 czerwca 1988

Jan Paweł II mianuje dwudziestu czterech nowych kardynałów podczas swego czwartego konsystorza i ogłasza konstytucję apostolską „Pastor Bonus”, dokonującą reorganizacji Kurii Rzymskiej.

30 czerwca 1988

Abp Marcel Lefèbvre wyświęca bez zgody Stolicy Apostolskiej czterech biskupów i automatycznie ściąga na siebie ekskomunikę.

2 lipca 1988

List apostolski „Ecclesia Dei” w związku ze schizmą abpa Lefèbvre’a.

9-10 lipca 1988

Rzymskie obchody 1000-lecia chrztu Rusi Kijowskiej.

15 sierpnia 1988

List apostolski „Mulieris dignitatem” o godności i powołaniu kobiety. Zamknięcie Roku Maryjnego.

10 - 19 września 1988

Podróż do Afryki: Zimbabwe, Botswana, Lesotho, Suazi, Mozambik z przymusowym lądowaniem w stolicy RPA Johannesburgu (39. papieska podróż zagraniczna).

8- 11 października 1988

Podróż do Francji (40. papieska podróż zagraniczna), w tym:

11 października 1988

Jan Paweł II przemawia na forum Parlamentu Europejskiego w Strasburgu.

JEDENASTY ROK PONTYFIKATU
(16 października 1988 – 15 października 1989)

28 października 1988

W Rzymie Światowy Dzień Modlitw o Pokój (z udziałem przedstawicieli 8 wielkich religii świata i różnych wyznań chrześcijańskich).

3 listopada 1988

Dokument Papieskiej Rady Iustitia et Pax „Kościół wobec rasizmu. W trosce o pogłębienie braterstwa między ludźmi”.

24 listopada 1988

Papież w swej prywatnej kaplicy w Watykanie odprawia z okazji 50-lecia sekcji polskiej Radia Watykańskiego mszę św. z udziałem jej byłych i aktualnych pracowników.

30 grudnia 1988

Ogłoszenie posynodalnej adhortacji apostolskiej „Christifideles laici” o powołaniu i posłannictwie świeckich w Kościele i w świecie (zob. wyżej 1 - 30 października 1987 roku).

1 stycznia 1989

22. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Poszanowanie mniejszości warunkiem pokoju”.

6 lutego 1989

W Watykanie Jan Paweł II przyjmuje Andrieja Sacharowa.

Luty - kwiecień 1989

Rezultatem rozmów przy „okrągłym stole” w Polsce są częściowo wolne wybory 4 czerwca, w których zwycięstwo odnosi „Solidarność”.

8 - 11 marca 1989

Nadzwyczajne spotkania konsultacyjne pomiędzy arcybiskupami Stanów Zjednoczonych i przedstawicielami Watykanu.

8 kwietnia 1989

Audjencja dla delegacji NSZZ „Solidarność” z Lechem Wałęsą.

28 kwietnia – 6 maja 1989

Podróż do Afryki: Madagaskar, Reunion, Zambia, Malawi (41. papieska podróż zagraniczna).

1 - 10 czerwca 1989

Pierwsza w historii papieska pielgrzymka do krajów skandynawskich: Norwegia, Islandia, Finlandia, Dania, Szwecja (42. papieska podróż zagraniczna).

4 czerwca 1989

Zwycięstwo „Solidarności” w wyborach do polskiego parlamentu.

17 lipca 1989

Wznowienie pełnych stosunków dyplomatycznych pomiędzy Stolicą Apostolską i Polską.

15 sierpnia 1989

Adhortacja apostolska „Redemptoris Custos” o św. Józefie i jego posłannictwie w życiu Chrystusa i Kościoła.

19 - 21 sierpnia 1989

Pielgrzymka do Hiszpanii (43. papieska podróż zagraniczna); w tym:

20 sierpnia 1989

Jan Paweł II wygłasza kazanie na zakończenie IV Światowego Dnia Młodzieży w Santiago de Compostela.

27 sierpnia 1989

List apostolski z okazji 50. rocznicy wybuchu II wojny światowej.

1 września 1989

W Warszawie Światowy Dzień Modlitw o Pokój – orędzie telewizyjne Jana Pawła II.

7 września 1989

List apostolski „Ancora una volta” – „Jeszcze raz” o sytuacji w Libanie.

12 września 1989

Tadeusz Mazowiecki - pierwszy po drugiej wojnie światowej niekomunistyczny premier Polski - staje na czele rządu.

29 września - 2 października 1989

Wizyta w Rzymie arcybiskupa Canterbury Roberta Runcie – wspólna deklaracja o woli działania na rzecz pełnej jedności między katolikami i anglikanami.

6 - 16 października 1989

Piąta pielgrzymka Jana Pawła II do Azji: Korea Południowa, Indonezja z Timorem Wschodnim (44. papieska podróż zagraniczna) i Mauritius; papież zwraca się za pośrednictwem radia do Chin z prośbą o nowe otwarcie.

15 października 1989

Dokument Kongregacji Nauki Wiary „List do biskupów Kościoła katolickiego o niektórych aspektach medytacji chrześcijańskiej”.

DWUNASTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1989 – 15 października 1990)

październik - grudzień 1989

„Jesień Ludów” w Europie Środkowowschodniej.

20 października 1989

Audjencja dla Tadeusza Mazowieckiego, pierwszego po wojnie niekomunistycznego premiera polskiego rządu.

9 listopada 1989

Obalenie muru berlińskiego.

12 listopada 1989

Papież kanonizuje Brata Alberta - Adama Chmielowskiego i Agnieszkę Czeską.

24 listopada 1989

List otwarty kard. Františka Tomaška zdecydowanie ustawia Kościół katolicki w Czechosłowacji po stronie „aksamitnej rewolucji”.

1 grudnia 1989

Jan Paweł II przyjmuje w Watykanie Michaiła Gorbaczowa, przewodniczącego Rady Najwyższej ZSRR.

1 stycznia 1990

23. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Pokój z Bogiem Stwórcą – pokój z całym stworzeniem”.

12 - 17 stycznia 1990

Konsultacje pomiędzy przedstawicielami Kościoła rzymskokatolickiego i rosyjskiego prawosławia w Moskwie nie przynoszą rozwiązania problemu odradzającego się Kościoła grekokatolickiego na Ukrainie.

25 stycznia – 1 lutego 1990

Podróż do Afryki: Republika Zielonego Przylądka, Gwinea Bissau, Mali, Burkina Faso, Czad (45. papieska podróż zagraniczna) – kolejny apel w sprawie Sahelu;

15 marca 1990

Nawiązanie stosunków dyplomatycznych pomiędzy Stolicą Apostolską i ZSRR.

21 - 22 kwietnia 1990

Papieska pielgrzymka do Czechosłowacji (46. papieska podróż zagraniczna); w tym:

22 kwietnia 1990

W Welehradzie zapowiedź zwołania Synodu Biskupów poświęconego Europie.

6 - 14 maja 1990

podróż do Ameryki Łacińskiej: Meksyk (6 maja beatyfikacja Indianina Juana Diego, który miał objawienia maryjne w Guadalupe) i Curaçao na Antylach Holenderskich (47. papieska podróż zagraniczna).

20 maja 1990

Beatyfikacja Pier Giorgio Frassatiego, świeckiego z Akcji Katolickiej.

25 - 27 maja 1990

Wizyta pasterska na Malcie (48. papieska podróż zagraniczna).

25 - 27 czerwca 1990

W Rzymie Synod Biskupów Kościoła bizantyńsko-ukraińskiego – pierwsze spotkanie wszystkich biskupów ukraińskich z papieżem.

26 sierpnia 1990

Podczas niedzielnej modlitwy na Anioł Pański Jan Paweł II przedstawia stanowisko Stolicy Apostolskiej wobec kryzysu w Zatoce Perskiej – jego pierwsza publiczna wypowiedź na ten temat.

1 - 10 września 1990

Podróż do Afryki (przez Malte): Tanzania, Burundi, Ruanda, Wybrzeże Kości Słoniowej (49. papieska podróż zagraniczna).

25 września 1990

Publiczna prezentacja konstytucji apostolskiej „Ex corde Ecclesiae” wzmacnia katolicką tożsamość uniwersytetów katolickich.

30 września 1990

Rozpoczęcie Synodu Biskupów (zob. niżej).

TRZYNASTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1990 – 15 października 1991)

30 września - 28 października 1990

Synod Biskupów obraduje nad formacją kapłanów we współczesnym świecie. Zwieńczeniem prac Synodu jest adhortacja apostolska „Pastores dabo vobis”, ogłoszona 25 marca 1992.

7 grudnia 1990

Zostaje podpisana ósma encyklika Jana Pawła II, „Redemptoris missio” (zaprezentowana publicznie 22 stycznia 1991 roku).

1 stycznia 1991

24. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Poszanowanie sumienia każdego człowieka warunkiem pokoju”.

15 stycznia 1991

Jan Paweł II wysyła listy do prezydentów Saddama Husajna i George'a Busha z prośbą o jak najszybsze rozwiązanie kryzysu w Zatoce Perskiej.

21 stycznia 1991

Przywrócenie w Polsce ordynariatu polowego.

22 stycznia 1991

Prezentacja encykliki „Redemptoris missio” (podpisana 7 grudnia 1990 roku – zob. wyżej).

5 lutego 1991

Audjencja dla prezydenta RP Lecha Wałęsy.

4 - 5 marca 1991

Nadzwyczajne konsultacje przedstawicieli Watykanu z patriarchami katolickich Kościołów Bliskiego Wschodu i biskupami krajów zaangażowanych w wojnę w Zatoce Perskiej.

4 - 7 kwietnia 1991

Plenarne posiedzenie kardynałów poświęcone zagrożeniom życia ludzkiego i problematyce sekt.

13 kwietnia 1991

Mianowanie hierarchii Kościoła rzymskokatolickiego w Rosji, na Białorusi i w Kazachstanie.

1 maja 1991

Ogłoszona zostaje trzecia społeczna encyklika Jana Pawła II, „Centesimus annus”.

1 - 13 maja 1991

Podróż do Portugalii w 10. rocznicę zamachu – akt zawierzenia świata Matce Bożej (50. papieska podróż zagraniczna).

19 maja 1991

List do wszystkich biskupów świata w sprawie zagrożeń życia ludzkiego.

31 maja 1991

List do biskupów kontynentu europejskiego na temat stosunków między katolikami a prawosławnymi w nowej sytuacji Europy Środkowej i Wschodniej.

1 - 9 czerwca 1991

Czwarta wizyta pasterska w Polsce pod hasłem: „Bogu dziękujcie, Ducha nie gaście” – beatyfikacje bpa Józefa Pelczara, matki Bolesławy Lament i o. Rafała Chylińskiego (51. papieska podróż zagraniczna).

15 czerwca 1991

Papieska wizyta w ośrodku transmisyjnym Radia Watykańskiego w Santa Maria di Galeria pod Rzymem i spotkanie z pracownikami całej rozgłośni.

28 czerwca 1991

Na swoim piątym konsystorzu Jan Paweł II powołuje dwudziestu trzech nowych kardynałów.

13 - 20 sierpnia 1991

Podróż do Polski i na Węgry (52. papieska podróż zagraniczna), w tym:
13 - 15 sierpnia 1991
Podróż do Polski – beatyfikacja Anieli Salawy w Krakowie, VI Światowy Dzień
Młodzieży w Częstochowie z udziałem miliona młodych z całego świata, w tym ok.
100 tys. z ZSRR.
16 - 18 sierpnia 1991
Pierwsza podróż papieska na Węgry.
23 sierpnia 1991
Telegram do Michaiła Gorbaczowa z wyrazami poparcia po nieudanym zamachu
stanu w ZSRR.
Wrzesień 1991
Wznowienie stosunków dyplomatycznych Stolicy Apostolskiej z Litwą, Łotwą i
Estonią.
7 września 1991
Nawiązanie stosunków dyplomatycznych między Stolicą Apostolską i Albanią.
8 września 1991
Dzień modlitwy o pokój w byłej Jugosławii.
2 października 1991
Umiera patriarcha ekumeniczny Dimitrios I, a 22 października jego miejsce zajmuje
patriarcha Bartłomiej I.
12 października 1991
Początek podróży do Brazylii (zob. niżej).

CZTERNASTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1991 – 15 października 1992)

12 - 21 października 1991
Podróż do Brazylii (53. papieska podróż zagraniczna).
17 listopada 1991
Kanonizacja bł. Rafała Kalinowskiego.
28 listopada - 14 grudnia 1991
W Rzymie obraduje pierwsze Specjalne Zgromadzenie Synodu Biskupów
poświęcone Europie.
8 grudnia 1991
Ogłoszenie przez Rosję, Ukrainę i Białoruś upadku Związku Radzieckiego (formalne
rozwiązanie 26 grudnia).
20 grudnia 1991
Audiencja dla prezydenta Rosji Borysa Jelcyna.
1 stycznia 1992
25. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Wierzący zjednoczeni w budowaniu pokoju”.
13 stycznia 1992
Stolica Apostolska uznaje niepodległość Chorwacji i Słowenii.
8 lutego 1992
Nawiązanie stosunków dyplomatycznych Stolicy Apostolskiej z Chorwacją,
Słowenią i Ukrainą.
19 - 26 lutego 1992

Podróż do Afryki: Senegal, Gambia, Gwinea – wizyta w Domu Niewolników na wyspie Gorée (54. papieska podróż zagraniczna).

Marzec 1992

Początek krwawej wojny między plemionami Hutu i Tutsi w Ruandzie.

25 marca 1992

Reorganizacja struktury kościelnej w Polsce. Posynodalna adhortacja apostolska „Pastores dabo vobis” (zob. wyżej 30 września - 28 października 1990 roku).

Kwiecień 1992

Początek wojny w Bośni-Hercegowinie.

4 kwietnia 1992

Nawiązanie stosunków dyplomatycznych Stolicy Apostolskiej z Mongolią.

13 maja 1992

Papież ogłasza, że dzień 11 lutego - święto Matki Boskiej z Lourdes - będzie corocznie obchodzony jako Światowy Dzień Chorego.

4 - 10 czerwca 1992

Podróż do Afryki: Angola, Wyspy Św. Tomasza i Książęca (55. papieska podróż zagraniczna).

25 czerwca 1992

Zatwierdzenie nowego Katechizmu Kościoła Katolickiego.

15 lipca 1992

Jan Paweł II przechodzi operację usunięcia łagodnego guza jelita.

21 września 1992

Stolica Apostolska nawiązuje stosunki dyplomatyczne z Meksykiem.

9 - 14 października 1992

Wizyta w Dominikanie z okazji 500-lecia ewangelizacji Ameryki (56. papieska podróż zagraniczna); papież bierze udział w IV Konferencji Generalnej Rady Episkopatu Ameryki Łacińskiej w Santo Domingo.

11 października 1992

Konstytucja apostolska „Fidei depositum” z okazji publikacji Katechizmu Kościoła Katolickiego.

PIĘTNASTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1992 – 15 października 1993)

31 października 1992

Jan Paweł II otrzymuje raport komisji papieskiej na temat Galileusza i zachęca do nowego dialogu między nauką a religią.

11 listopada 1992

Stolica Apostolska nawiązuje stosunki dyplomatyczne z Białorusią.

5 grudnia 1992

Papież domaga się uznania „obowiązku interwencji humanitarnej” w przypadku groźby ludobójstwa.

7 grudnia 1992

Publiczna prezentacja Katechizmu Kościoła Katolickiego.

24 grudnia 1992

Mianowanie biskupów dla Kościoła w Albanii.

1 stycznia 1993

26. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Jeśli pragniesz pokoju, wyjdź naprzeciw ubogim”.

9 - 10 stycznia 1993

W Asyżu Dzień Modlitw o Pokój w Europie.

12, 15 stycznia 1993

Jan Paweł II w dwóch wystąpieniach do polskich biskupów z okazji wizyt ad limina ogłasza nadejście „godziny laikatu” w polskim katolicyzmie, a także opowiada się za Kościołem ponadpartyjnym.

3 - 10 lutego 1993

Dziesiąta pielgrzymka do Afryki: Benin, Uganda, Sudan (57. papieska podróż zagraniczna) – m.in. spotkanie z przywódcami religijnymi wudu, wizyta u dzieci zarażonych wirusem HIV; podczas tej podróży:

10 lutego 1993

W przemówieniu w Chartumie papież potępia prześladowania chrześcijan w Sudanie.

9 kwietnia 1993

Jan Paweł II zwraca się do sióstr karmelitanek, mieszkających w klasztorze tuż obok byłego obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu, prosząc je o kontynuowanie swej modlitwy w innym miejscu.

18 kwietnia 1993

Beatyfikacja m.in. s. Faustyny Kowalskiej.

25 kwietnia 1993

Podróż do Albanii (58. papieska podróż zagraniczna); papież wyświęca tam czterech nowych biskupów.

8 - 10 maja 1993

Podczas trzydniowej pielgrzymki na Sycylię Jan Paweł II ostro krytykuje działalność mafii.

12 - 17 czerwca 1993

Podróż do Hiszpanii (59. papieska podróż zagraniczna).

17 - 24 czerwca 1993

Konsultacje przedstawicieli Kościołów rzymskokatolickiego i prawosławnego w libańskim Balamand, mające na celu likwidację podziałów ekumenicznych w okresie postkomunistycznym.

28 lipca 1993

Podpisanie konkordatu między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską.

9 - 16 sierpnia 1993

Podróż do Ameryki: Jamajka, Meksyk, USA (60. papieska podróż zagraniczna); w tym:

12 - 15 sierpnia 1993

VIII Światowy Dzień Młodzieży w Denver (w stanie Kolorado).

4 - 10 września 1993

Papieska pielgrzymka na Litwę, Łotwę i do Estonii (61. papieska podróż zagraniczna).

5 października 1993

Ogłoszona zostaje dziesiąta encyklika Jana Pawła II, „Veritatis splendor” (podpisana 6 sierpnia).

SZESNASTY ROK PONTYFIKATU
(16 października 1993 – 15 października 1994)

16 października 1993

Audiencja dla Aleksandra Sołżenicyna.

2 listopada 1993

Wywiad udzielony przez Jana Pawła II Jasiowi Gawrońskiemu i opublikowany we włoskim dzienniku „La Stampa” pt.: „W czym oddaliliśmy się od Ewangelii? Koniec drugiego tysiąclecia wymaga rachunku sumienia”.

11 listopada 1993

Jan Paweł II potyka się i doznaje zwichnięcia stawu barkowego; hospitalizowany 11-12 listopada w klinice Gemelli.

26 grudnia 1993

Inauguracja Roku Rodziny w Kościele, obchodzonego równoległe z Międzynarodowym Rokiem Rodziny, ogłoszonym przez ONZ.

30 grudnia 1993

Stolica Apostolska i Izrael podpisują porozumienie o podstawowych zasadach regulujących wzajemne stosunki.

1 stycznia 1994

27. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Rodzina źródłem pokoju dla ludzkości”.

15 stycznia 1994

W dorocznym przemówieniu do korpusu dyplomatycznego Jan Paweł II krytykuje bałwochwalstwo nacjonalizmu.

23 stycznia 1994

Światowy Dzień Modlitw o Pokój na Bałkanach; papież zapalił lampkę oliwną, która miała płonąć, dopóki nie ustanie wojna na terenie byłej Jugosławii.

2 lutego 1994

List do rodzin.

11 lutego 1994

Ustanowienie Papieskiej Akademii „Pro Vita”.

7 kwietnia 1994

Koncert ku czci ofiar holocaustu z udziałem papieża i głównego rabina Rzymu w Auli Pawła VI na Watykanie.

8 kwietnia 1994

Odświeżenie odrestaurowanego Sądu Ostatecznego Michała Anioła w Kaplicy Sykstyńskiej.

9 kwietnia 1994

Telegram do biskupów i wiernych Kościoła w Ruandzie w związku z toczoną tam wojną domową.

10 kwietnia - 8 maja 1994

Specjalne Zgromadzenie Synodu Biskupów dla Afryki obraduje w Rzymie; prace Synodu kończy adhortacja apostolska „Ecclesia in Africa”, ogłoszona we wrześniu 1995 roku.

28 kwietnia 1994

Jan Paweł II upada i łamie kość udową; 29 kwietnia przechodzi w klinice Gemelli zabieg wszczęcia sztucznego stawu biodrowego i pozostaje tam do 27 maja.

13 maja 1994

W Watykanie zostaje otwarty żeński klasztor kontemplacyjny „Mater Ecclesiae”.

19 maja 1994

Audiencja w klinice dla prezydenta RP Lecha Wałęsy.

22 maja 1994

Jan Paweł II ogłasza list apostolski „*Ordinatio sacerdotalis*” o udzielaniu święceń kapłańskich wyłącznie mężczyznom.

Czerwiec - sierpień 1994

Krótkie przemówienia przed niedzielną modlitwą „Anioł Pański” wyjaśniające stanowisko Stolicy Apostolskiej przed Międzynarodową Konferencją w Kairze na temat Zaludnienia i Rozwoju.

13 - 14 czerwca 1994

Kolegium kardynalskie omawia przygotowania do Wielkiego Jubileuszu Roku 2000.

Czerwiec - sierpień 1994

W dwunastu wystąpieniach przy okazji modlitwy na Anioł Pański Jan Paweł II stara się nadać nowy kształt międzynarodowej dyskusji na temat planowania rodziny i kwestii ludnościowych, w związku z III Międzynarodową Konferencją na temat Zaludnienia i Rozwoju.

15 czerwca 1994

Nawiązanie stosunków dyplomatycznych Stolicy Apostolskiej z Izraelem. Dzień modlitw o pokój w Ruandzie.

5 - 13 września 1994

Obrady Międzynarodowej Konferencji na temat Zaludnienia i Rozwoju w Kairze.

8 września 1994

Papieska pielgrzymka do Sarajewa zostaje odwołana. Msza św. o pokój na Bałkanach.

10 - 11 września 1994

Podróż do Chorwacji (62. papieska podróż zagraniczna).

29 września 1994

Szmuel Hadas, pierwszy ambasador Izraela w Stolicy Apostolskiej, składa na ręce papieża listy uwierzytelniające.

2 października 1994

Rozpoczęcie Synodu Biskupów (zob. niżej).

8 - 9 października 1994

Światowe Spotkanie Rodzin w Rzymie.

SIEDEMNAŚTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1994 – 15 października 1995)

2 - 29 października 1994

Synod Biskupów o życiu konsekrowanym. Zwieńczeniem prac Synodu jest adhortacja apostolska „*Vita consecrata*”, ogłoszona 25 marca 1996 roku.

19 października 1994

Opublikowana zostaje książka Jana Pawła II „Przekroczyć próg nadziei”.
25 października 1994
Stolica Apostolska nawiązuje oficjalne stosunki dyplomatyczne z Organizacją Wyzwolenia Palestyny.
10 listopada 1994
List apostolski „Tertio millennio adveniente” o Wielkim Jubileuszu Roku 2000.
11 listopada 1994
Wspólna deklaracja chrystologiczna podpisana z patriarchą Asyryjskiego Kościoła Wschodu kończy trwający 1500 lat okres teologicznego oddalenia.
26 listopada 1994
Na swoim szóstym konsystorzu papież mianuje trzydziestu nowych kardynałów; wśród nich jest abp Kazimierz Świątek.
13 grudnia 1994
„List do dzieci” całego świata.
26 grudnia 1994
Jan Paweł II ogłoszony „Człowiekiem roku” przez amerykański tygodnik „Time”.
1 stycznia 1995
28. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Kobieta wychowawczynią do życia w pokoju”.
Styczeń - grudzień 1995
Jan Paweł II piętnaście razy publicznie apeluje o pokój w Bośni-Hercegowinie.
11 - 21 stycznia 1995
Podróż na Filipiny, do Papui-Nowej Gwinei, Australii i na Sri Lanke (63. papieska podróż zagraniczna); w tym:
14 stycznia 1995
Na falach radia „Veritas Asia” Ojciec Święty zachęca wszystkich chińskich katolików do „odnalezienia dróg komunii i pojednania”.
15 stycznia 1995
W Manili na celebrowanej przez Jana Pawła II mszy kończącej X Światowy Dzień Młodzieży zbiera się najwięcej w historii osób – ok. 4 mln.
25 marca 1995
Ukazuje się „Evangelium vitae”, jedenasta encyklika Jana Pawła II.
2 maja 1995
List apostolski „Orientale lumen” o Kościołach wschodnich.
8 maja 1995
Przesłanie z okazji 50. rocznicy zakończenia II wojny światowej.
20 - 22 maja 1995
Podróż do Czech (m.in. kanonizacja bł. Jana Sarkandra) i wizyta w Polsce ze spotkaniem z prezydentem Lechem Wałęsą, który wręczył papieżowi najwyższe polskie odznaczenie państwowe – order Orła Białego (64. papieska podróż zagraniczna).
25 maja 1995
„Ut unum sint”, pierwsza papieska encyklika na temat ekumenizmu.
3 - 4 czerwca 1995
Podróż do Belgii (65. papieska podróż zagraniczna)

27 - 30 czerwca 1995

Patriarcha ekumeniczny Bartłomiej I składa wizytę w Watykanie.

29 czerwca 1995

Ojciec Święty ogłasza „List do kobiet”.

30 czerwca - 3 lipca 1995

Podróż apostolska na Słowację z kanonizacją trzech męczenników z Koszyc, m.in. bł. Melchiora Grodzieckiego, i złożeniem hołdu męczennikom protestanckim (66. papieska podróż zagraniczna).

W Pekinie trwają obrady IV Światowej Konferencji poświęconej Kobiecie.

9 - 10 września 1995

Spotkanie z młodzieżą Europy w Loreto.

14 - 20 września 1995

Podróż do Afryki: Kamerun, RPA, Kenia (67. papieska podróż zagraniczna); w Jaunde w Kamerunie papież ogłasza posynodalną adhortację apostolską „Ecclesia in Africa” (zob. wyżej 10 kwietnia - 8 maja 1994 roku).

4 - 9 października 1995

Trzecia pielgrzymka Jana Pawła II do Stanów Zjednoczonych (68. papieska podróż zagraniczna); w tym:

5 października 1995

Przemówienie Jana Pawła II na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ.

OSIEMNASTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1995 – 15 października 1996)

12 listopada 1995

List apostolski z okazji 400-lecia unii brzeskiej.

26 listopada - 14 grudnia 1995

W Rzymie zbiera się Specjalne Zgromadzenie Synodu Biskupów w poświęcone Libanowi.

1 stycznia 1996

29. Światowy Dzień Pokoju, ośrodek „Zapewnijmy dzieciom przyszłość w pokoju”.

5 - 12 lutego 1996

Podróż do Ameryki Łacińskiej: Gwatemala, Nikaragua, Salwador, Wenezuela (69. papieska podróż zagraniczna).

22 lutego 1996

Konstytucja apostolska „Universi Dominici gregis” o wakacie Stolicy Apostolskiej i wyborze Biskupa Rzymu.

25 marca 1996

Adhortacja apostolska „Vita consecrata” wieńczy prace Synodu Biskupów zwołanego w 1994 roku (zob. wyżej 2 - 29 października 1994 roku).

14 kwietnia 1996

Wizyta w Tunezji (70. papieska podróż zagraniczna).

18 kwietnia 1996

List apostolski z okazji 350-lecia unii uzhorodzkiej.

17 - 19 maja 1996

Podróż do Słowenii (71. papieska podróż zagraniczna).

15 czerwca 1996

Początek reorganizacji Kurii Rzymskiej.

21 - 23 czerwca 1996

Pierwsza papieska pielgrzymka do zjednoczonych Niemiec (72. papieska podróż zagraniczna) – beatyfikacja ks. Bernharda Lichtenberga i ks. Karla Leisnera, męczenników II wojny światowej; 23 czerwca w Berlinie zapowiedź zwołania nowego Synodu Biskupów poświęconego Europie.

6 - 7 września 1996

Podróż na Węgry (73. papieska podróż zagraniczna).

19 - 22 września 1996

Podróż Francji (74. papieska podróż zagraniczna) – spotkanie ze „zranionymi przez życie”.

6 - 15 października 1996

Jan Paweł II w klinice Gemelli; 8 października przechodzi operację usunięcia wyrostka robaczkowego.

DZIEWIĘTNASTY ROK PONTYFIKATU (16 października 1996 – 15 października 1997)

14 - 18 października 1996

Negocjacje między Stolicą Apostolską a władzami Wietnamu w Hanoi.

22 października 1996

Przesłanie do członków Papieskiej Akademii Nauk „Magisterium Kościoła wobec ewolucji”.

7 - 10 listopada 1996

Jan Paweł II wraz z ok. 1500 kapłanami - złotymi jubilatami z 89 krajów świata - obchodzi 50. rocznicę święceń kapłańskich.

15 listopada 1996

Ukazuje się duchowa autobiografia Ojca Świętego, „Dar i Tajemnica”.

30 listopada 1996

uroczyste nieszpory na rozpoczęcie pierwszego roku przygotowania Kościoła do Wielkiego Jubileuszu (Rok Jezusa Chrystusa).

3 - 5 grudnia 1996

Arcybiskup Canterbury, dr George Carey, składa wizytę w Rzymie.

10 - 13 grudnia 1996

Wizyta w Rzymie katolikos-patriarchy Ormiańskiego Kościoła Apostolskiego Karekina I; wspólna deklaracja o dialogu.

1 stycznia 1997

30. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Przebacz, a zaznasz pokoju”.

2 lutego 1997

I Dzień Życia Konsekwowanego.

30 marca 1997

Inauguracja strony watykańskiej w internecie.

4 kwietnia 1997

Biuro Prasowe Watykanu informuje, że w ciągu pierwszych trzech dni działania watykańską stronę internetową odwiedzono 2,9 miliona razy.

12 - 13 kwietnia 1997

Pielgrzymka Jana Pawła II do Sarajewa w Bośni-Hercegowinie (75. papieska podróż zagraniczna).

25 - 27 kwietnia 1997

Pielgrzymka do Czech na obchody 1000-lecia śmierci św. Wojciecha (76. papieska podróż zagraniczna).

10 - 11 maja 1997

Pielgrzymka do Libanu (77. papieska podróż zagraniczna). Ogłoszenie 10 maja w Harissie posynodalnej adhortacji apostolskiej „Une espérance nouvelle pour le Liban” – „Nowa nadzieja dla Libanu” (zob. wyżej 26 listopada - 14 grudnia 1995 roku).

31 maja - 10 czerwca 1997

Kolejna pielgrzymka Jana Pawła II do Polski pod hasłem „Chrystus wczoraj, dziś i na wieki” (78. papieska podróż zagraniczna). Milenium śmierci św. Wojciecha – spotkanie w Gnieźnie z prezydentami 7 państw Europy Środkowowschodniej w Gnieźnie, kanonizacje bł. Jadwigi królowej i bł. Jana z Dukli, beatyfikacje matki Bernardyny Jabłońskiej i matki Marii Karłowskiej.

1 czerwca 1997

Patriarchat Moskiewski odwołuje planowane spotkanie patriarchy Aleksego II i papieża Jana Pawła II.

21 - 24 sierpnia 1997

Papież uczestniczy w XII Światowym Dniu Młodzieży w Paryżu (6. podróż do Francji, 79. papieska podróż zagraniczna). Beatyfikacja świeckiego działacza katolickiego Frédérica Ozanama.

5 września 1997

Śmierć Matki Teresy z Kalkuty.

2 - 6 października 1997

Udział w II Światowym Spotkaniu Rodzin w Rio de Janeiro (4. podróż do Brazylii, 80. papieska podróż zagraniczna).

DWUDZIESTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1997 – 15 października 1998)

19 października 1997

Ogłoszenie św. Teresy od Dzieciątka Jezus Doktorem Kościoła.

31 października 1997

Przemówienie Jana Pawła II podczas zorganizowanego przez Watykan sympozjum „Korzenie antyjudajizmu w środowisku chrześcijańskim” (31 października - 2 listopada).

9 listopada 1997

Beatyfikacja węgierskiego biskupa Vilmosa Apora, zamordowanego przez żołnierzy Armii Czerwonej.

16 listopada - 12 grudnia 1997

W Rzymie zbiera się Specjalne Zgromadzenie Synodu Biskupów dla Ameryki.

30 listopada 1998

Inauguracja drugiego roku przygotowania Kościoła do Wielkiego Jubileuszu (Rok Ducha Świętego).

1 stycznia 1998

31. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Sprawiedliwość każdego człowieka źródłem pokoju dla wszystkich”.

3 stycznia 1998

Wizyta na terenach dotkniętych trzęsieniem ziemi (m.in. w Asyżu).

21 - 26 stycznia 1998

Pierwsza w historii pielgrzymka papieża na Kubę (81. papieska podróż zagraniczna).

21 lutego 1998

Podczas swego siódmego konsystorza Jan Paweł II mianuje dwudziestu nowych kardynałów; wśród nich jest abp Adam Kozłowiecki, a jeden z dwóch kardynałów in pectore (których nazwiska zostały ujawnione 21 lutego 2001 roku) to abp Marian Jaworski (obok abpa Janisa Pujatsa z Rygi).

16 marca 1998

Watykańska Komisja do spraw Stosunków Religijnych z Judaizmem ogłasza dokument „Pamiętamy: Refleksje nad Shoah”.

21 - 23 marca 1998

Podróż do Nigerii (82. papieska podróż zagraniczna).

25 marca 1998

Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych konkordatu między Stolicą Apostolską a Rzeczpospolitą Polską (ratyfikowanego 23 lutego).

19 kwietnia - 14 maja 1998

W Rzymie zbiera się Specjalne Zgromadzenie Synodu Biskupów dla Azji.

18 maja 1998

Papież podpisuje list apostolski „Ad tuendam fidem”.

21 maja 1998

Biskup Rzymu podpisuje list pasterski „Apostolos suos” o prawnej i teologicznej naturze konferencji episkopatu.

24 maja 1998

Wizyta w Turynie – modlitwa przed Całunem Turyńskim.

25 maja 1998

Jan Paweł II staje się najdłużej urzędującym papieżem w XX wieku.

30 maja 1998

Pół miliona członków ruchów odnowy wraz z papieżem świętuje wigilię Zielonych Świąt na placu św. Piotra.

31 maja 1998

Jan Paweł II podpisuje list apostolski „Dies Domini” o świętowaniu niedzieli.

19 - 21 czerwca 1998

Podróż do Austrii (83. papieska podróż zagraniczna) – beatyfikacja Restytuty Kafki, męczennicy II wojny światowej.

25 czerwca 1998

Stolica Apostolska przedstawia odpowiedź Kościoła katolickiego na wspólną deklarację między Kościołem katolickim a Światową Federacją Luterzańską w sprawie nauki o usprawiedliwieniu. Odpowiedź stwierdza zasadniczą, ale jeszcze nie pełną zgodność obu stron.

2 - 4 października 1998

Wizyta w Chorwacji (84. papieska podróż zagraniczna) – beatyfikacja kard. Alojzego Stepinaca, więzionego przez komunistów.

11 października 1998

Jan Paweł II kanonizuje bł. Teresę Benedyktę od Krzyża (Edytę Stein), męczennicę Oświęcimia-Brzezinki.

15 października 1998

Publiczna prezentacja trzynastej encykliki Jana Pawła II, „Fides et ratio” (podpisanej 14 września).

DWUDZIESTY PIERWSZY ROK PONTYFIKATU

(16 października 1998 – 15 października 1999)

16 i 18 października 1998

Obchody 20-lecia pontyfikatu. 18 października msza papieska na Placu św. Piotra.

22 listopada - 12 grudnia 1998

Specjalne Zgromadzenie Synodu Biskupów poświęcone Oceanii, którego owocem będzie adhortacja apostolska „Ecclesia in Oceania”, ogłoszona 22 listopada 2001 roku.

29 listopada 1998

Bulla „Incarnationis mysterium” ogłaszająca Wielki Jubileusz Roku 2000; rozpoczęcie trzeciego roku przygotowania do Wielkiego Jubileuszu (Rok Boga Ojca).

29 listopada 1998

Przesłanie z okazji 50. rocznicy ogłoszenia Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka.

1 stycznia 1999

32. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Poszanowanie praw człowieka warunkiem i źródłem prawdziwego pokoju”.

22 - 27 stycznia 1999

Podróż do Meksyku i do St. Louis w USA (85. papieska podróż zagraniczna). W Guadalupe Jan Paweł II zamyka Synod Biskupów dla Ameryki (zob. wyżej 16 listopada - 12 grudnia 1997 roku) ogłoszeniem adhortacji „Ecclesia in America”.

1 marca 1999

Zezwolenie na wcześniejsze rozpoczęcie procesu beatyfikacyjnego Matki Teresy z Kalkuty.

4 kwietnia 1999

List do artystów.

2 maja 1999

Beatyfikacja Ojca Pio z udziałem ok. 300 tys. pielgrzymów na Placu św. Piotra i tłumów przed Bazyliką św. Jana na Lateranie.

7 - 9 maja 1999

Pielgrzymka Jana Pawła II do Rumunii (86. papieska podróż zagraniczna) – spotkanie z patriarchą prawosławnym Teoktystem i wspólna deklaracja w sprawie Kosowa.

5 - 17 czerwca 1999

Siódma pielgrzymka Jana Pawła II do Polski pod hasłem „Bóg jest miłością” (87. papieska podróż zagraniczna) – kanonizacja bł. Kingi; beatyfikacje 108 męczenników

II wojny światowej, ks. Stefana Frelichowskiego męczennika z tego samego okresu, matki Reginy Protmann i Edmunda Bojanowskiego; przemówienie w parlamencie.
29 czerwca 1999

Papieski „List o pielgrzymowaniu do miejsc związanych z historią zbawienia”.
Śmierć Karekina I, katolikos-patriarchy Ormiańskiego Kościoła Apostolskiego (z tego powodu odwołano wizytę Jana Pawła II w Armenii, planowaną na 2-4 lipca).
19 września 1999

Wizyta w Słowenii (88. papieska podróż zagraniczna).
1 października 1999

Otwarcie drugiego Specjalnego Zgromadzenia Synodu Biskupów poświęconego Europie (potrwa do 23 października). Jan Paweł II ogłasza patronkami Europy święte: Katarzynę Sieneńską, Brygidę Szwedzką i Teresę Benedyktę od Krzyża (Edytę Stein).

DWUDZIESTY DRUGI ROK PONTYFIKATU (16 października 1999 – 15 października 2000)

23 października 1999

Zakończenie Synodu Biskupów (zob. wyżej).

26 października 1999

Prezentacja listu do osób w podeszłym wieku (noszącego datę 1 października 1999 roku).

31 października 1999

Kard. Edward Cassidy, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Popierania Jedności Chrześcijan, i bp Christian Krause, przewodniczący Światowej Federacji Luterkańskiej, podpisują wspólną deklarację w sprawie nauki o usprawiedliwieniu.
5 - 9 listopada 1999

Jan Paweł II w Indiach i Gruzji (89. papieska podróż zagraniczna); w tym:
6 listopada 1999

W New Delhi ogłoszenie posynodalnej adhortacji apostolskiej „Ecclesia in Asia” (zob. wyżej 19 kwietnia - 14 maja 1998).

8 grudnia 1999

Przesłanie Jana Pawła II do katolików w Chinach.

24 - 25 grudnia 1999

W Wigilię o północy Jan Paweł II otwiera Drzwi Święte w Bazylice św. Piotra, uroczyste inaugurując Wielki Jubileusz Roku 2000.

25 grudnia 1999

Otwarcie Drzwi Świętych w Bazylice św. Jana na Lateranie.

1 stycznia 2000

33. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Na ziemi pokój ludziom, których Bóg miłuje”.

Otwarcie Drzwi Świętych w Bazylice Matki Bożej Większej.

2 stycznia 2000

Jubileusz Dzieci.

18 stycznia 2000

Otwarcie Drzwi Świętych i nabożeństwo ekumeniczne w Bazylice św. Pawła za Murami w Rzymie przez Jana Pawła II razem z abpem Canterbury Georgem Careyem

i z metropolitą Atanazym, delegatem patriarchy ekumenicznego.
18 lutego 2000
Jubileusz Artystów.
23 lutego 2000
„Pielgrzymka duchowa” do Ur, ojczyzny Abrahama.
24 - 26 lutego 2000
Jubileuszowa pielgrzymka do Egiptu (90. papieska podróż zagraniczna) – na górę Synaj i do Kairu (wizyta na islamskim uniwersytecie Al-Azhar, spotkanie z koptyjskim patriarchą-papieżem Aleksandrii Szenudą III).
12 marca 2000
Dzień Przebaczenia. Wyznanie win popełnionych przez ludzi Kościoła.
20 - 26 marca 2000
Jubileuszowa pielgrzymka do Ziemi Świętej – Jordania, Terytoria Palestyńskie, Izrael (91. papieska podróż zagraniczna).
30 kwietnia 2000
Kanonizacja bł. Faustyny Kowalskiej; ustanowienie w całym Kościele święta Bożego Miłosierdzia.
1 maja 2000
Jubileusz Ludzi Pracy.
7 maja 2000
Ekumeniczne wspomnienie męczenników XX wieku w rzymskim Koloseum.
12-13 maja 2000
Pielgrzymka do Fatimy (4. wizyta w Portugalii, 92. papieska podróż zagraniczna).
Beatyfikacja dwojga wizjonerów: Franciszka i Hiacynty Marto, zapowiedź ogłoszenia III tajemnicy fatimskiej.
18 maja 2000
Jubileusz Kapłanów; 80. urodziny Jana Pawła II.
13 czerwca 2000
Akt łaski prezydenta Włoch Carlo Azeglio Ciampiiego dla Mehmeta Alego Agcy, skazanego na dożywocie za zamach na papieża.
15 czerwca 2000
Jubileusz Ubogich i Bezdomnych.
26 czerwca 2000
Ogłoszenie w Watykanie III tajemnicy fatimskiej.
18-25 czerwca 2000
47. Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny w Rzymie.
6-8 lipca 2000
Polska narodowa pielgrzymka Wielkiego Jubileuszu do Rzymu.
9 lipca 2000
Jubileusz Więźniów – wizyta papieża w rzymskim więzieniu „Regina Caeli”.
15-20 sierpnia 2000
XV Światowy Dzień Młodzieży w Rzymie.
3 września 2000
Jan Paweł II beatyfikuje w Rzymie papieża Piusa IX i Jana XXIII.

5 września 2000

Ogłoszenie deklaracji „Dominus Iesus” Kongregacji Nauki Wiary (podpisanej 6 sierpnia 2000).

17 września 2000

Jubileusz Ludzi Starszych.

1 października 2000

Kanonizacja 120 męczenników z Chin oraz bł. Katarzyny Drexel, bł. Marii Józefy Sancho de Guerra i bł. Józefiny Bakhita.

6 - 8 października 2000

Jubileusz Biskupów - z jubileuszową pielgrzymką do Rzymu przybywa ok. 1500 biskupów.

15 października 2000

Setki tysięcy ludzi świętują Jubileusz Rodzin (III Światowe Spotkanie Rodzin) w ulewnym deszczu na placu św. Piotra.

DWUDZIESTY TRZECI ROK PONTYFIKATU

(16 października 2000 – 15 października 2001)

31 października 2000

Jan Paweł II ogłasza św. Tomasza More'a patronem polityków i rządzących.

4 - 5 listopada 2001

Jubileusz Rządzących i Parlamentarzystów.

8 - 11 listopada 2001

Wizyta w Rzymie patriarchy-katolika Ormiańskiego Kościoła Apostolskiego, Karekina II.

26 listopada 2001

Ogłoszenie nowej ustawy zasadniczej Państwa Watykańskiego (weszła w życie 22 lutego 2001 roku).

30 listopada 2001

Przekazanie greckiej wspólnoty prawosławnej kościoła św. Teodora na Palatynie.

1 stycznia 2001

34. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Dialog między kulturami drogą do cywilizacji miłości i pokoju”.

6 stycznia 2001

Uroczyste zakończenie Wielkiego Jubileuszu Roku 2000; Jan Paweł II ogłasza list apostolski „Novo millennio ineunte”.

8 stycznia 2001

Wręczenie papieżowi Złotego Medalu Kongresu (najwyższe cywilne odznaczenie w USA).

13 lutego 2001

Audycja dla pracowników Radia Watykańskiego z okazji 70-lecia powstania rozgłośni (12 lutego 1931 roku).

17 lutego 2001

List apostolski na 1700. rocznicę chrztu Armenii.

21 lutego 2001

Jan Paweł II na swoim ósmym konsystorzu mianuje 44 nowych kardynałów; wśród

nich jest abp Zenon Grocholewski, a ponadto m.in. ukraińsko-bizantyjski arcybiskup większy Lubomyr Huzar; zostają ujawnione nazwiska mianowanych 21 lutego 1998 roku in pectore kardynałów Mariana Jaworskiego ze Lwowa i Janisa Pujatsa z Rygi.
28 marca 2001

Rozpoczęcie na środowych audiencjach ogólnych cyklu katechez o Psalmach i kantykach brewiarzowej liturgii godzin.

4-9 maja 2001

Pielgrzymka szlakiem św. Pawła - do Grecji (wspólna deklaracja papieża i prawosławnego arcybiskupa Aten Christodulosa na temat pokoju i poszanowania życia), Syrii (pierwsza wizyta papieża w meczecie) i na Maltę (93. papieska podróż zagraniczna).

21 - 24 maja 2001

Plenarne zgromadzenie kardynałów poświęcone perspektywom Kościoła w III tysiącleciu.

23 - 27 czerwca 2001

Papieska pielgrzymka na Ukrainę (94. papieska podróż zagraniczna). Beatyfikacja m.in. 27 greckokatolickich męczenników ukraińskich (26 z ręki komunistów i ks. Emiliana Kowcza z ręki nazistów w obozie na Majdanku), abpa Józefa Bilczewskiego i ks. Zygmunta Gorazdowskiego.

23 lipca 2001

Audiencja dla prezydenta USA George'a W. Busha.

1 sierpnia 2001

1000. audiencja ogólna Jana Pawła II (uczestniczyło w nich do tego czasu 16 mln pielgrzymów).

30 sierpnia 2001

Prapremiera w watykańskiej Auli Pawła VI – z udziałem papieża – filmu Jerzego Kawalerowicza „Quo vadis”.

12 września 2001

Na środowej audiencji generalnej potępia dokonane poprzedniego dnia zamachy terrorystyczne w Nowym Jorku i Waszyngtonie.

22 - 27 września 2001

Papieska pielgrzymka do Kazachstanu i Armenii (95. papieska podróż zagraniczna) – nocleg w siedzibie patriarchy-katolikosy Ormian Karekina II, wspólna deklaracja na temat dialogu.

30 września 2001

Rozpoczęcie Synodu Biskupów (zob. niżej).

7 października 2001

Beatyfikacja bpa Ignacego Malojana, męczennika tureckiej rzezi Ormian, i Mikołaja Grossa, niemieckiego męczennika z czasów II wojny światowej.

DWUDZIESTY CZWARTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 2001 – 15 października 2002)

30 września – 27 października 2001

X Zwyczajne Zgromadzenie Ogólne Synodu Biskupów o posłudze biskupa w Kościele i w świecie.

21 października 2001

Beatyfikacja Luigiego i Marii Beltrame Quattrocchich – pierwszej wspólnie beatyfikowanej pary małżeńskiej.

4 listopada 2001

Beatyfikacja dwóch słowackich męczenników z ręki komunistów: bpa Pawła Gojdiča o. Metodego Trčki.

22 listopada 2001

Jan Paweł II podpisuje nową adhortację apostolską „Ecclesia in Oceania”, będącą owocem specjalnego Synodu Biskupów (zob. wyżej 22 listopada - 12 grudnia 1998 roku) i przesyła ją adresatom pocztą elektroniczną.

14 grudnia 2002

Dzień postu w intencji pokoju na całym świecie.

16 grudnia 2002

300. wizyta w rzymskiej parafii (św. Marii Józefy od Serca Pana Jezusa).

1 stycznia 2002

35. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Nie ma pokoju bez sprawiedliwości, nie ma sprawiedliwości bez przebaczenia”.

18 stycznia 2002

Utworzenie personalnej administratury apostolskiej dla Stowarzyszenia św. Jana Vianneya, skupiającego księży-tradycjonalistów z Brazylii, związanych dotąd ze schizmą abpa Lefèbvre’a.

24 stycznia 2002

Papież bierze udział wraz z delegatami 32 Kościołów i Wspólnot chrześcijańskich oraz 11 religii świata w Dniu Modlitwy o Pokój zorganizowanym w Asyżu.

11 lutego 2002

Ustanowienie regularnych struktur diecezjalnych w Rosji (co spotkało się z protestem Rosyjskiego Kościoła Prawosławnego).

7 kwietnia 2002

Dzień Modlitwy o Pokój w Ziemi Świętej (gdzie od 2 kwietnia trwało przez 6 tygodni oblężenie przez wojsko izraelskie Bazyliki Narodzenia Pańskiego, gdzie schroniło się ok. 200 uzbrojonych Palestyńczyków). List apostolski „Misericordia Dei” o sakramencie pokuty.

11 kwietnia 2002

Jan Paweł II spotyka się z uczestnikami VIII Sesji Plenarnej Papieskiej Akademii Nauk Społecznych i przedstawia swoją refleksję na temat globalizacji.

22 - 26 maja 2002

Jan Paweł II odwiedza w kolejnej pielgrzymce Azerbejdżan i Bułgarię (96. papieska podróż zagraniczna) – beatyfikacja trzech bułgarskich męczenników czasów komunistycznych, zakonników Jozafata Sziszkowa, Kamena Wiczewa i Pawła Dżidżowa.

10 czerwca 2002

Jan Paweł II w Rzymie i ekumeniczny patriarcha Konstantynopola Bartłomiej I w Wenecji podpisują wspólną deklarację katolicko-prawosławną w sprawie ochrony środowiska.

16 czerwca 2002

Kanonizacja Ojca Pio z Pietrelciny z udziałem ponad 300 tys. wiernych.

24 lipca – 2 sierpnia 2002

Papieska pielgrzymka do Ameryki (97. papieska podróż zagraniczna): Kanady (XVII Światowy Dzień Młodzieży), Guatemali, Meksyku (kanonizacja bł. Juana Diego, który miał objawienia maryjne w Guadalupe).

16 - 19 sierpnia 2002

Pielgrzymka do Polski pod hasłem „Bóg bogaty w miłosierdziu” (98. papieska podróż zagraniczna) – poświęcenie sanktuarium w Krakowie-Łagiewnikach i akt zawierzenia świata Bożemu Miłosierdziu, msza na krakowskich Błoniach z udziałem 2,5 mln pielgrzymów, beatyfikacja abpa Szczęsnego Felińskiego, ks. Jana Balickiego, o. Jana Beyzyma i s. Sancji Szymkowiak.

Wrzesień 2002

W czasie pobytu w Castel Gandolfo powstaje Tryptyk Rzymski : medytacje, opublikowany wiosną 2003 roku.

6 października 2002

Kanonizacja José Marii Escrivy de Balaguera, założyciela Opus Dei.

7 - 14 października 2002

Papież przyjmuje prawosławnego patriarchę Rumunii Teoktysta.

DWUDZIESTY PIĄTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 2002 – 15 października 2003)

16 października 2002

Ojciec Święty ogłasza list apostolski „Rosarium Virginis Mariae”, poświęcony modlitwie różańcowej i dołączający do różańca czwartą część: tajemnice światła. Ogłoszenie Roku Różańca (do października 2003 roku).

1 stycznia 2003

36. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Encyklika «Pacem in terris» nieustanne zobowiązanie”.

22 - 26 stycznia 2003

IV Światowe Spotkanie Rodzin w Manili; 25 stycznia przemówienie papieża w połączeniu telewizyjnym.

5 marca 2003

W Środę Popielcową dzień modlitwy i postu w intencji pokoju w Iraku i Ziemi Świętej.

6 marca 2003

Prezentacja „Tryptyku Rzymskiego” w Rzymie i w Krakowie.

17 kwietnia 2003

Papież ogłasza nową encyklikę, „Ecclesia de Eucharistia”.

3 - 4 maja 2003

Jan Paweł II udaje się na swoją 99. pielgrzymkę zagraniczną – do Hiszpanii.

18 maja 2003

Kanonizacja biskupa przemyskiego Józefa Sebastiana Pelczara i matki Teresy Ledóchowskiej.

18 - 19 maja 2003

Narodowa pielgrzymka Polaków do Rzymu z okazji 83. urodzin Jana Pawła II i 25-lecia pontyfikatu.

5 - 9 czerwca 2003

100. podróż apostolska Jana Pawła II – do Chorwacji.

22 czerwca 2003

Pielgrzymka do Bośni i Hercegowiny (101. papieska podróż zagraniczna) – beatyfikacja świeckiego działacza katolickiego Ivana Merza.

28 czerwca 2003

Podpisanie adhortacji apostolskiej „Ecclesia in Europa”, będącej podsumowaniem Synodu Biskupów z października 1999 roku, który obradował nad problemami Kościoła w Europie.

11-14 września 2003

Podróż apostolska na Słowację (102. papieska podróż zagraniczna) – beatyfikacja dwojga męczenników z czasów komunistycznych: bpa Vasila Hopko i s. Zdenki Schelingovej.

16 października 2003

25-lecie pontyfikatu.

DWUDZIESTY SZÓSTY ROK PONTYFIKATU

(16 października 2003 – 15 października 2004)

21 października 2003

Na swoim dziewiątym konsystorzu Jan Paweł II mianuje 31 kardynałów (i jednego in pectore; jego nazwisko nie zostanie ujawnione); wśród nich jest abp Stanisław Nagy SCI.

1 stycznia 2004

Oreędzie Jana Pawła II na 37. Światowy Dzień Pokoju, „Zawsze aktualne zadanie: wychowywać do pokoju”, przypomina zakaz uciekania się do siły (z wyjątkiem słusznej obrony i systemu bezpieczeństwa wspólnego wyznaczanego przez Radę Bezpieczeństwa ONZ); wskazuje, że walka z terroryzmem nie może ograniczać się do represji, ale winna być prowadzona na poziomie politycznym i pedagogicznym, sięgając do przyczyn tego zjawiska

18 maja 2004

Opublikowana zostaje książka Jana Pawła II „Wstańcie, chodźmy!”.

4 czerwca 2004

Papież przyjmuje prezydenta USA George’a W. Busha, prosząc go o znormalizowanie sytuacji na Bliskim Wschodzie z udziałem ONZ.

5-6 czerwca 2004

Pielgrzymka do Szwajcarii (103. papieska podróż zagraniczna).

29 czerwca 2004

Wizyta w Watykanie patriarchy ekumenicznego Bartłomieja I.

14-15 sierpnia 2004

Papieska pielgrzymka do Lourdes (104. papieska podróż zagraniczna).

27 sierpnia 2004

Przekazanie do Moskwy ikony Matki Bożej Kazańskiej.

5 września 2004

Spotkanie Jana Pawła II z włoską Akcją Katolicką w Loreto.

7 października 2004

List apostolski „Mane nobiscum Domine” na Rok Eucharystii.

4 października 2004

Przyjmując na audiencji premiera Iraku Ijada Alawiego papież popiera rozwój demokracji w tym kraju.

DWUDZIESTY SIÓDMY ROK PONTYFIKATU

(16 października 2004 – 2 kwietnia 2005)

27 listopada 2004

Jan Paweł II przyjmuje patriarchę Bartłomieja I i przekazuje mu relikwie świętych Grzegorza z Nazjanzu i Jana Chryzostoma.

8 grudnia 2004

Obchody 150. rocznicy ogłoszenia dogmatu o Niepokalanym Poczęciu.

18 stycznia 2005

Audiencja dla 160 rabinów, którzy dziękują papieżowi za wkład w rozwój dialogu katolicko-żydowskiego.

1 stycznia 2005

38. Światowy Dzień Pokoju, orędzie „Nie daj się zwyciężać złu, ale zło dobrem zwyciężaj”.

27 stycznia 2005

W przesłaniu na 60. rocznicę wyzwolenia obozu w Oświęcimiu-Brzezince Jan Paweł II pisze, że „nawet w otchłani cierpienia może zwyciężać miłość”.

1 lutego 2005

Papież hospitalizowany w klinice Gemelli.

10 lutego 2005

Powrót papieża do Watykanu.

22 lutego 2005

Prezentacja włoskiej wersji książki Ojca Świętego „Pamięć i tożsamość. Rozmowy na przełomie tysiącleci” (oryginał polski zaprezentowany 14 marca).

24 lutego 2005

Ponowna hospitalizacja w klinice Gemelli. Operacja tracheotomii.

13 marca 2005

Powrót do Watykanu.

27 marca 2005

Ostatnie orędzie wielkanocne i błogosławieństwo „Urbi et Orbi”.

30 marca 2005

Ostatnie spotkanie z pielgrzymami przybyłymi na audiencję ogólną.

2 kwietnia 2005

Godz. 21.37 zgon.